
Betreft: vergadering van Opinieronde
Datum: woensdag 26 oktober 2011
Tijd: 13.00
Locatie: Statenzaal, Provinciehuis, Visarenddreef 1 in Lelystad

---

Verslag van opinieronde 1 van de Statendag gehouden op 26 oktober 2011

Aanwezig zijn:

De heer P.T.J. Pels (voorzitter), de heer A.W.H.J. van der Avoird (PvdD), mevrouw M.C. Bax (PvdD vanaf 13.30 uur), de heer M. Bongers (SP), mevrouw F.J.E. Boode-Groot Nibbelink (PvdA), de heren E.G. Boshuizen (50+), J.J.T.M. van den Donk (PvdA vanaf 13.30 uur), J.E. Geersing (CU), mevrouw I. van Hooff (VVD vanaf 14.20 uur), de heer C.A. Jansen (PVV), mevrouw M. Jonker-Waterlander (VVD vanaf 14.30 uur), de heren C.J. Kok (PVV), S.J. Kok (GroenLinks), J. Kramer (VVD), E.F. Kunst (D66), G. Laagland (PVV), J. Luijendijk (PvdA), mevrouw M. Luyer (CDA), de heer A. Manar (PvdA), mevrouw A. van der Meij (D66), de heren S. Miske (GroenLinks), E.F. Plate (VVD vanaf 14.20 uur), J. de Reus (VVD), M.A. Rijsberman (D66), mevrouw C.J. Schotman (CDA vanaf 14.10 uur), de heren R.J. Siepel (CU), J.N. Simonse (SGP), E. Sloot (PvdA), A. Stuivenberg (SP), mevrouw S. Verbeek (SP), de heren H.W.E. van Vliet (VVD), J. van Wieren (CDA), P.C. Liedekerken (rondegriffier)

Ook aanwezig zijn:

Leden van Gedeputeerde Staten: de heer L. Verbeek (CdK), mevrouw A.E. Blik- de Jong (VVD), de heren J.N.J. Appelman (CDA), J. Lodders (VVD), M.J.D. Witteman (PvdA)

Programmabegroting en Productraming 2012

Bestuur en Financiën

De voorzitter opent het eerste deel van deze vergadering die uit 3 delen zal bestaan. Het tweede deel van de vergadering zal worden voorgezeten door de heer Stuivenberg. Bij het onderdeel 'bestuur' kan ook de brief, die het college heeft gestuurd over de Randstadprovincie, betrokken worden.

De PVV stelt voor om de brief over de Randstadprovincie niet nu te bespreken maar in de vergadering van deze avond. Het zou nu te veel tijd in beslag nemen. Zij vraagt de voorzitter om aan te geven wat de relatie ervan is met de begroting van 2012.

De voorzitter zegt dat op 9 november, in een aparte vergadering, de Najaarsnota behandeld zal worden. Daar zou de brief ook bij betrokken kunnen worden. Het leek het presidium echter vreemd om over de begroting van 2012 te spreken en dit onderwerp niet ter sprake te brengen omdat 'bestuur' alles te maken heeft met de Randstadprovincie. Hij vraagt de andere fracties wat zij van dit ordevoorstel vinden.

De PvdA stelt voor dat alle fracties heel kort aangeven hoe zij tegenover de Randstadprovincie staan. Op 9 november zou er dan uitvoeriger over gesproken kunnen worden.

De ChristenUnie vraagt of het de bedoeling van de PVV is om dit onderwerp voor deze avond te agenderen.

De PVV antwoordt dat het tijdstip waarop dit onderwerp besproken wordt haar niet uitmaakt.

De VVD is het ermee eens dat bespreking van dit onderwerp op deze dag de vergaderingen te veel zou belasten. Wat de VVD betreft zou 9 november een goede gelegenheid bieden.

Het CDA steunt het voorstel van de PvdA om een inventariserende ronde te houden en het debat op 9 november te voeren.

De SP ondersteunt ook het voorstel van de PvdA.

De voorzitter stelt voor dat fracties die dat willen kort iets zeggen over de Randstadprovincie. Later zal dan de mogelijkheid geboden worden om er een debat over te voeren. De besluitvorming met betrekking tot de begroting zal op 16 november plaatsvinden. Het is vandaag niet de bedoeling dat de Statenleden technische vragen stellen. De vragen die al gesteld waren zijn door het college al beantwoord. Het presidium heeft verzocht de spreektijd in eerste termijn te beperken tot een korte verklaring van ongeveer 3 minuten. Zo blijft er tijd over voor een antwoord van het college en voor debat in tweede termijn.

De PVV merkt op dat de beperking van de spreektijd tot 3 minuten geen recht doet aan het onderwerp: de begroting. Zij vindt dat deze beperking afbreuk doet aan het functioneren van de Staten en betwijfelt of de kaderstellende rol van de Staten hiermee wel gediend is.

De voorzitter zegt dat het hier niet gaat om een beperking van de spreektijd maar dat de eerste termijn kort wordt gehouden om in de tweede termijn veel gelegenheid te hebben voor debat.

Eerste termijn

De PvdD zegt dat ten opzichte van de Kadernota blijkt dat er in 2013 een tegenvaller van € 1.100.000 wordt verwacht bij de opcenten motorrijtuigenbelasting. Zij is niet blij dat dit resulteert in een ombuiging van € 1.100.000 van de begroting. Het lijkt haar verstandig om toch een kleine verhoging van de opcenten door te voeren mede i.v.m. de extra verplichtingen vanwege het bestuursakkoord. In het bijzonder daarin het natuurakkoord. Er zou in ieder geval niet uit gesproken dienen te worden dat er in 2013 geen aanpassingen nodig zullen zijn. Zij heeft met ontzetting het concept natuurakkoord gelezen. De verplichtingen die er in zijn opgenomen zullen nooit behaald kunnen worden met de daarvoor aanwezige financiële middelen. Alleen al het exotenbeleid zal de provincie in een onmogelijke positie plaatsen. Uit de tabel met ombuigingen blijkt dat in de komende tijd 50 subsidies zullen worden gekort of beëindigd. Zij betreurt het dat veel van wat in jaren is opgebouwd in deze provincie, zal verdwijnen.

50+ zegt dat, als zij naar de cijfers voor het volgend jaar kijkt, opvalt dat veel van wat in de afgelopen jaren is opgebouwd zal moeten verdwijnen. Vooral op cultureel gebied. Waar het gaat om afbouw van subsidies valt het haar op dat degenen die het betreft in geen enkel opzicht mee hebben kunnen overleggen over hoe er wellicht naar alternatieven gezocht zou kunnen worden. Dat zou, wat deze partij betreft, de komende tijd zeker moeten gebeuren.

GroenLinks ondersteunt deze laatste opmerking van 50+. Zij vindt het belangrijk dat de overheid kleiner en efficiënter wordt. GS moeten, wat GroenLinks betreft, in 2012 concreet resultaat boeken met betrekking tot samenwerking van overheden. Zij denkt hierbij bijvoorbeeld aan provincie en waterschap. GS moeten zelf ook zuinig en efficiënt opereren. Bijvoorbeeld door het verminderen van de dienstauto's. Zij vraagt naar de stand van zaken op dit punt.

De ChristenUnie herkent in de nu gepresenteerde begroting veel uit het coalitieprogramma. Uit de programmabegroting wordt helaas duidelijk dat het nieuwe profiel voor 2012 een grote druk legt op de Flevolandse samenleving. Wat betreft de controlerende en kaderstellende rol van Provinciale Staten heeft zij de ambitie om aan het begin van alle beleidstrajecten die op stapel staan haar kaderstellende rol in te vullen. Dit zal leiden tot betere uitkomsten. Wat het IPO betreft roept zij het college op kritisch te zijn met betrekking tot het functioneren van het IPO. Zij zou graag zien dat de Staten hier binnenkort ook met elkaar over spreken. De ChristenUnie ondersteunt GS in de acties die zij onderneemt om de positie van Flevoland te versterken. Zij is blij met de initiatieven die ondernomen worden om de interne beheersing op orde te krijgen.

D66 zegt dat de vorming van de RUD als bezuiniging is ingeboekt terwijl in een eerder stadium is meegedeeld dat dit niet zonder kosten gepaard kan gaan. Zij vraagt de gedeputeerde om een toelichting op de te verwachten kosten. De schriftelijke vragen die zij gesteld heeft over het verdwijnen van bepaalde fte's binnen de provincie, vindt zij niet afdoende beantwoord. Zij vraagt de gedeputeerde om gedetailleerde informatie: waar gaan in de organisatie fte's verdwijnen en waar gaan zij naar toe? De manier waarop de relatie met Dmitrov wordt beëindigd roept bij deze fractie vragen op. Zij is voor een vriendschappelijke afbouw van de relatie.

De SP zegt dat het, het college gelukt is een sluitende begroting te presenteren. De door GS in gang gezette ombuigingen dragen ertoe bij dat het personeelsbestand verder moet worden teruggebracht. Het betreft een vijftigtal arbeidsplaatsen. De SP maakt zich zorgen over de invulling ervan. Welke consequentie heeft dit voor de medewerkers, voor de dienstuitvoering en voor de begroting? Is het college niet te optimistisch? Zal de begeleiding van werk naar werk goed verlopen? Verder is het haar opgevallen dat er in Flevoland veel wordt gespaard. In hoeverre is het wenselijk dat er momenteel allerlei reserves worden aangehouden zonder dat er concrete plannen onder liggen? Moet dit beleid niet in heroverweging worden genomen? Waarom rentelasten reserveren voor investeringen die nog lang niet vaststaan en die bij de dekking van deze investeringen betrokken kunnen worden? De SP is niet voor potverteren maar wel voor een transparante wijze van begroten, gekoppeld aan concrete doelen. Wat de samenwerking betreft heeft SP nog steeds een nare nasmaak overgehouden aan de discussie met de mede-overheden over de

bestuurskrachtmeting. De versterking van de samenwerking van dit college spreekt haar bijzonder aan. De signalen van de mede-overheden en de inwoners van Flevoland moeten serieus genomen worden. Wat de vitale coalities betreft vindt zij het belangrijk dat er eerst naar samenwerking binnen Flevoland gekeken wordt. Zij verwijst voor een goed voorbeeld voor samenwerking tussen provincie en gemeenten naar de provincie Zeeland.

De PVV ziet de begroting voor 2012 als een doorkijkje met beperkte waarde. Het is niet gelukt om de Randstedelijke rekenkamer te laten beoordelen of de begrotingsdoelstellingen smart zijn en in hoeverre deze bruikbaar zijn als sturingsinstrument. Er is geen stuurinformatie er is geen afrekenbaar beleid en er zijn geen meetbare doelstellingen. Bovendien is de begroting onvolledig. Het Statenbudget staat er niet in. Ombuigingen in het bestuur zijn vervat in stelposten. De PVV vindt, als zij naar de Najaarsnota kijkt, dat er geen voortvarende start is gemaakt met de bezuinigingen. Het valt haar op dat de € 25.000.000 uit de nota profielversterkend ombuigen is teruggebracht tot € 14.000.000. Is hier sprake van een onderschatting van de problematiek? De aangekondigde harde trendbreuk ziet zij niet terug en zij constateert dat er nog harde keuzes gemaakt moeten worden en dat een evenwichtige visie in deze begroting ontbreekt. Bij de kerntaken ziet zij een te groot focus op de investeringsagenda en geen ombuiging. Er wordt sterk gerekend op de inbreng en medefinanciering door coalities. Het nadeel is dat de rentekosten zo hoog oplopen dat rond 2014 extern geld moet worden aangetrokken waarvoor nu € 5.000.000 per jaar moet worden gereserveerd. De PVV vindt dit een zorgelijke ontwikkeling en is bang dat reserves als de STROP ge/misbruikt zullen worden. De stille lasten worden doorschoven naar 2014. Voor de ombuigingen zelf wordt de kaasschaafmethode gehanteerd. Vooral op het onderdeel samenleving. Ombuigingen op het terrein van de bedrijfsvoering zijn waarschijnlijk eenvoudig te realiseren. De 50 fte's kunnen waarschijnlijk gerealiseerd worden door natuurlijk verloop, vacatures, uitzendkrachten en tijdelijke contracten. Daarna wordt het wel moeilijk om een bezuiniging van 50 fte's te realiseren. De kosten van het ambtelijk apparaat zijn al fors. Het inhuren van dure externe partijen ligt nog steeds boven de norm. Het is niet gelukt om een besparing op externe inhuur te realiseren zoals in het sociaal jaarverslag van 2010 was voorgenomen. Ook de € 400.000 uit de Kadernota is niet gehaald. Voorts constateert de PVV dat er kunstgrepen zijn gebruikt om ombuigingen in de latere jaren te halen. De financiële ruimte om tegenvallers op te vangen is sterk afgenomen. De risicoratio is verslechterd, de minimale omvang van de algemene reserve als percentage van de totale lasten op korte termijn zal ver onder 5 % zakken. Indicatoren van een verslechterende financiële positie. Ombuigingen zullen waarschijnlijk niet gerealiseerd worden. Risicofactoren zijn er in overvloed. Er moet een kwaliteitsslag gemaakt worden en een omslag in de organisatie en het bestuur.

De SGP heeft gelezen dat de 'dag van Flevoland' komt te vervallen. De SGP vindt dit niet erg omdat in tegenstelling tot haar wensen deze dag niet 'low budget' werd georganiseerd. De € 4.500.000 stille lasten die vanaf 2014 in de begroting worden opgenomen staan volgens deze fractie niet in verhouding tot wat uiteindelijk werkelijk nodig zal zijn. Zij pleit ervoor terughoudend te zijn met beleggingen die een risico vormen zoals het beleggingsrendement nazorgfonds Friese Pad. De SGP fractie heeft behoefte aan informatie met betrekking tot de ombuigingen in het personeelsbestand. Zij wil weten welke taken zullen komen te vervallen. Er zijn taken die in verband met kwaliteit en veiligheid moeten blijven bestaan. Zij vraagt hoe GS in deze informatiebehoefte kan voorzien.

Het CDA is nieuwsgierig welke stappen er gezet zijn in verband met de Flevolandse agenda. Indertijd is een motie aangenomen met betrekking tot verbonden partijen waarin is toegezegd dat in het najaar van 2011 het antwoord zou worden aangereikt. Wanneer kan dit antwoord worden verwacht? Met betrekking tot de samenwerking in Randstadverband wil het CDA haar steun geven aan het gezamenlijk optreden van de drie provincies. Zij vraagt de portefeuillehouder welke stappen zijn genomen om de kwaliteit van de besluitvorming te verbeteren. Wat het CDA betreft kan de opbouw van de programmabegroting concreter. Er wordt te veel verwezen naar bijlagen. Wat Dmitrov betreft vraagt zij het college hoe het zit met de 'bestuurlijke paraplu' ten behoeve van het functioneren van maatschappelijke organisaties. De investeringsaftrek vindt zij ambitieus. Het betekent dat er op termijn € 5.000.000 aan rente betaald zal moeten worden. Is dit niet te ambitieus? Bij de bezuinigingen zijn een aantal zaken concreet ingevuld maar waar het de formatie betreft, staan er nog stelposten. Zij vraagt zich af hoe reëel deze bezuinigingen zijn. In de reserve frictiekosten komt naast de dotatie van € 900.000 per jaar een extra dotatie van € 1.600.000. Er is dus genoeg geld achter de hand om het een en ander te doen. Wat het IFA

betreft merkt het CDA op dat er minder in gestort zou worden. De Staten besluiten wat er uit gaat. Dit is niet gedelegeerd aan het college.

De PvdA zegt dat zij de lijn steunt die het college tot nu toe gekozen heeft met betrekking tot de Randstadprovincie. De begroting bevat enkele stelposten en nader in te vullen bezuinigingen, maar de kwaliteit van de begroting vindt zij zo goed dat een compliment aan de opstellers ervan op zijn plaats is. Het college wil de bedrijfsvoering het komende jaar op orde krijgen. Dat betekent dat er op deze begroting een behoorlijke hypotheek ligt met betrekking tot de uitvoerbaarheid. De PvdA staat voor de bezuinigingen voor zover deze in het coalitieakkoord staan. Zij moeten uiteraard met een hoge mate van zorgvuldigheid worden uitgevoerd.

De VVD zegt dat haar fractie het belangrijk vindt dat het totale pakket van bezuinigingen uit het coalitieakkoord gerealiseerd zal worden. Het behalen van de ombuigingen is afhankelijk van een goed samenspel tussen PS en GS. Het, in een vroeg stadium, verstrekken van startnotities met daarin de kaders, het proces en de procedures dient, wat de VVV betreft, een normale gang van zaken te worden bij een dergelijke bezuinigings-/ombuigingsoperatie. Zij hoort graag of het college het daarmee eens is. De VVD doet geen voorstellen voor meer of minder. Mochten er goede overwegingen zijn om veranderingen in het pakket aan te brengen, dienen die binnen het beleidsveld te worden opgelost. Voor de VVD is het belangrijk hoe er omgegaan wordt met de strategische reserve. Zij wil erop toezien dat deze reserve niet gebruikt gaat worden om niet gerealiseerde bezuinigingen af te dekken. Ook de risicobuffer mag er niet toe leiden dat er minder druk komt te staan op de bezuinigings/ombuigingsdoelstellingen van de programma's en de provinciale organisatie. Zij vraagt hoe het college hiervoor zorg gaat dragen. Zijn er voldoende spelregels afgesproken om de bezuinigingen daadwerkelijk te realiseren? Zij vraagt hoe de bezuinigungsactie in de provinciale organisatie moet worden gezien. Zijn het meerdere projecten? Hoe moet er mee worden omgegaan? Afzonderlijk of integraal? Zij mist één belangrijke vitale coalitie in de begroting. Hoewel deze nog niet tot stand is gekomen verwacht de VVD dat zij zal leiden tot een verhoging van de risico's. Indachtig de motie over de verbonden partijen gaat ze ervan uit dat de risico's en de beheersing ervan tijdig naar voren zullen worden gebracht.

De voorzitter concludeert dat de meeste opmerkingen die gemaakt zijn financieel van aard zijn. Hij geeft daarom als eerste het woord aan gedeputeerde Witteman.

Gedeputeerde Witteman beantwoordt de vragen in de volgorde waarin zij zijn gesteld. Wat betreft de opercenten motorrijtuigenbelasting zijn er in het coalitieakkoord duidelijke afspraken gemaakt. Het college zal die afspraken blijven volgen. De komende tijd zal er een apart besluitvormingstraject starten met betrekking tot het onderhandelaarakkoord Natuur. Er zitten inderdaad grote risico's aan daarom wordt er op dit moment nog onderhandeld met het IPO en het Rijk om tot een goede oplossing van het probleem te komen. Het college handelt volgens het 'profiel provincies'. Wat de Randstadprovincie betreft heeft de PVV in de Tweede Kamer een motie ingediend om te stoppen met het voornemen om de provincies te laten fuseren. Het lijkt erop dat deze motie een meerderheid zal behalen in de Kamer. Na de stemming zal het college de Staten informeren over het standpunt dat zij dan moet innemen. Het college ziet wel het belang van samenwerking met verschillende provincies. Het nieuwe profiel betekent niet dat alle taken stoppen maar het is de bedoeling dat andere overheden die gaan overnemen. De zorg over het IPO leeft ook bij het college. De afgelopen periode is er binnen het IPO een aantal besluiten genomen die de basis vormen voor verbeteringen. De evaluatie zal tegen het eind van 2012 plaats moet vinden. Het college zal de samenwerking in het komende jaar zo vorm moeten geven, dat de problemen opgelost worden. De gedeputeerde is blij met de ruimte die hij van de Staten krijgt om maatregelen te nemen om de interne beheersing op orde te krijgen. De gedeputeerde zal de Staten via de normale planning en control cyclus blijven informeren over de voortgang van de bezuinigingsdoelstelling en de ombuiging van de fte's. De bedrijfsvoeringsaspecten kunnen overgelaten worden aan het college. 50 fte's moeten worden omgebogen in vier jaar. De gedeputeerde vraagt op zijn beurt wat het zou betekenen als dit aantal niet wordt gehaald. Deze ombuiging is nodig omdat er niet voldoende financiële middelen zijn om de huidige omvang in stand te houden. Er zal op een zorgvuldige manier omgegaan worden met de belangen van de medewerkers. Alles zal in het werk gesteld worden om dit met het georganiseerd overleg en de ondernemingsraad op een goede manier vorm te geven. Het college deelt hierin haar zorg met de Staten. Op de opmerking dat de provincie wel een spaarbank lijkt te zijn antwoordt de gedeputeerde dat er ook veel plannen zijn. Ook de investeringsagenda maakt veel duidelijk. Het spaargeld dat er is, zal de komende jaren gebruikt worden voor zaken die belangrijk zijn voor de inwoners van Flevoland. In het collegeakkoord

staan die investeringen genoemd. Van het college wordt gevraagd een degelijk financieel beleid te voeren. Dat blijkt ook uit de begroting. De gedeputeerde zegt het voorbeeld te kennen van de samenwerking tussen provincie en gemeenten zoals die in Zeeland is. Er wordt momenteel gekeken hoe Flevoland hier haar voordeel mee kan doen. De gedeputeerde begrijpt niet helemaal de kritiek van de PVV. Op de kritiekpunten die zij de vorige keer had zijn oplossingen gezocht die de PVV zou moeten omarmen. Het aantal ambtenaren zal worden verlaagd, subsidies zullen worden afgebouwd en er is een plan van aanpak met betrekking tot de interne beheersing. De gedeputeerde vraagt de PVV welke onderdelen uit het investeringsprogramma volgens haar geschrapt zouden moeten worden en of zij de ombuigingen niet voldoende vindt. Hij mist concrete voorstellen voor verbeteringen. Op de vraag van de SGP over de stille lasten antwoordt de gedeputeerde dat deze post voor het eerst in de begroting is opgenomen. Het bedrag zou inderdaad lager kunnen zijn dan wat nodig is. Het is echter een betekenisvolle eerste stap. Uit nader onderzoek zal moeten blijken of er meer nodig is en op welke manier daarvoor dan dekking moet worden gevonden. Wat betreft het Friese Pad heeft de provincie het eeuwigdurend beheer onder haar verantwoordelijkheid. Er is een aparte financiële constructie voor bedacht. Deze is wettelijk voorgeschreven. Het eeuwigdurende wordt voor een deel opgevangen door beleggingsrendementen die door de tijd gehaald kunnen worden. Natuurlijk fluctueren deze rendementen. In deze tijd zijn de rendementen inderdaad zeer beperkt. Terughoudendheid is in deze tijd zeker op zijn plaats. Wat de Flevolandse agenda betreft is de eerste ronde met de VNG achter de rug. Er is afgesproken om onderwerpen op te schrijven waarover een gemeenschappelijke opinie gevormd zou moeten worden. Binnenkort volgt een tweede bijeenkomst. Dan liggen er voorstellen van de provincie en de gemeenten op tafel. Er zal dan naar overeenstemmingen worden gezocht en een plan worden gemaakt hoe ermee aan de slag moet worden gegaan. Wat de programmabegroting betreft zal er in de evaluatie gekeken worden of het volgend jaar anders kan, zodat met de programmabegroting, zonder onderliggende informatie, gewerkt kan worden. De gedeputeerde zal hier nog op terugkomen. De investeringsagenda is ambitieus maar komt voort uit het coalitieakkoord.

Het CDA zegt dat zij nergens in het coalitieakkoord heeft gezien dat de investeringsagenda op jaarbasis € 5.000.000 gaat kosten. In de programmabegroting wordt gevraagd er rekening mee te houden dat de normale exploitatie straks met € 5.000.000 per jaar belast wordt door extern geld te lenen. Als het wordt toegerekend, betekent dat ook dat er opbrengsten zijn. Dan is het per saldo neutraal. Nu wordt er rekening gehouden met toegroeien naar rentelasten.

Gedeputeerde Witteman zegt dat het zo is dat elke investering die de provincie doet, kapitaallasten met zich meebrengt. Het staat los van het feit of zij uit eigen middelen worden gefinancierd of dat er vreemd geld voor wordt aangetrokken. Dat maakt de investering niet ingewikkelder. Het is een keuze die aan de Staten voorligt. Voor het eerst is er een berekening gemaakt tot 2020. Daarmee is te zien wat de gevolgen zijn van het coalitieakkoord. Vervolgens geeft het college aan dat zij mogelijkheden ziet om die investeringen te doen. Dat brengt natuurlijk ook lasten met zich mee. Het is aan de Staten om er goed naar te kijken. Het college vindt de rentelasten een consequentie van de ambitieuze investeringsagenda. Het college ziet dat als een opdracht. Wat de stelposten met betrekking tot het personeel betreft, heeft het college nog niet genoeg tijd gehad om elke consequentie uit te werken van de bezuinigingen/ombuigingen die daarin zitten. Dat is wel gelukt voor de programmalasten. Achter de stelposten zitten wel analyses op basis waarvan dit college tot de conclusie komt dat de bezuinigingen haalbaar zijn. Hoe zij precies ingevuld zullen worden komt in de volgende stap aan de orde. Het college gaat ervan uit dat de stelposten in het eerste kwartaal van het volgend jaar ingevuld kunnen worden. Het college gaat ervan uit dat zij uitkomt met de bedragen die voor deze stelposten staan genoteerd. De gedeputeerde dankt voor de complimenten voor deze begroting en geeft ze door aan de ambtenaren die daarvoor verantwoordelijk zijn. De gedeputeerde is het met de VVD eens dat er geen reserves ingezet moeten worden om niet gerealiseerde bezuinigingen op af te wentelen. Het college heeft de bezuinigingsdoelstelling zo ingevuld dat er nog wat extra ruimte in zit. De risicobuffers zijn geen uiting van creativiteit van het college, maar van de manier waarop invulling gegeven wordt aan een degelijk financieel beleid. De gedeputeerde gaat ervan uit dat de VVD het Oostvaarderswold bedoelde waar zij sprak over een risicovolle vitale coalitie. Die vitale coalitie moet er juist toe dienen om risico's weg te nemen. De gedeputeerde zegt dat hij nog terug zal komen op de vragen over de storting in en onttrekkingen aan het IFA.

CdK Verbeek zegt dat als er gekeken wordt naar de direct aan GS gerelateerde bestuurskosten het gaat om activiteiten als de dag van Flevoland, drukwerk direct vanuit GS in opdracht gegeven, relatiegeschenken,

fotografie, publiekscommunicatie, bestuurlijke lobby, imago onderzoek, representatie, reis en verblijfskosten van GS diensten. In de begroting van 2011 stond daar een bedrag voor van € 740.540. In de begroting van 2012 is dit bedrag met 42 % verminderd en staat het op € 416.401. Daarnaast is er ook nog bezuinigd op het bestuursakkoord in de formatieplaatsen direct aan GS gerelateerd. Daarbij moet gedacht worden aan de actieve bestuursondersteuners, communicatie, secretaresses en dergelijke. Daar zullen vier formatieplaatsen verdwijnen.

De ChristenUnie vraagt of het college door bezuinigingen op de bestuurlijke lobby van plan is haar zichtbaarheid in Den Haag te verminderen. Zij vraagt wat de prijs of het risico daarvan is.

CdK Verbeek antwoordt dat als er wordt bezuinigd er altijd een risico aanwezig is. Zaken kunnen ook slimmer, efficiënter of anders worden gedaan. De provincie had tot voor kort in Den Haag een lobbyruimte gehuurd. Daar is zij mee gestopt. In Nieuwspoor, waar de collegeleden een lidmaatschap van hebben, kunnen ook mensen worden ontvangen. Het is de ambitie van het college om haar zichtbaarheid in Den Haag niet te verminderen. Er is echter wel minder geld voor aanwezig. Dan de bezuinigingen op de direct aan PS gerelateerde bestuurskosten. Daar is in het presidium over gesproken. Er wordt door het presidium in samenwerking met de griffie gewerkt aan een voorstel dat voorgelegd zal worden aan het seniorenconvent. Dat zal in het eerste kwartaal van 2012 zijn. Het kan dan door middel van een begrotingswijziging in 2012 nog worden geëffectueerd of via de Kadernota in de begroting van 2013 worden meegenomen. De CdK zegt toe dat GS bij alle belangrijke planontwikkelingen expliciet zal beschrijven wat de rol van PS is. In het proces dat leidt tot die planontwikkelingen zal vooraf kenbaar worden gemaakt wat die rol is zodat er zo nodig een debat over gevoerd kan worden. Wat betreft Dmitrov zegt de CdK dat de coördinatie en de bestuurlijke verantwoordelijkheid bij hem blijven. In de begroting staan, met betrekking tot Dmitrov, besluiten die met ingang van 2013 worden geëffectueerd. Per direct worden ook veel bezuinigingen geëffectueerd. Bijvoorbeeld: de werkgroep economie en landbouw is per direct opgeheven, de werkgroep zorg is per direct opgeheven, de werkgroep communicatie is per direct opgeheven hoewel zij nog met een nieuwsbrief komen. Het Matra project is afgerond. De voorzitter van de Doema heeft echter gevraagd of er een vervolg aan gegeven kan worden. Zij zullen zelf met voorstellen komen. De economische kant van de relatie met Dmitrov, blijft bestaan. Er bestaat in Flevoland een Rusland tafel waar 50 Flevolandse bedrijven aan deelnemen. Zij zijn actief geïnteresseerd in de relatie met Dmitrov en de regio Moskou voor het aangaan van zakelijke relaties/het organiseren van handelsmissies. Onder verantwoordelijkheid van de CdK en de gedeputeerde economische Zaken zal hier vorm en inhoud aan worden gegeven. De relatie met Dmitrov wordt omgevormd tot een economische relatie. De 'bestuurlijke paraplu' blijft bestaan maar in een andere vorm. De middelen die eventueel besteed zullen worden aan dit werk zullen ondergebracht worden in de post internationale contacten die in de begroting is opgenomen. In 2012 staat er nog € 35.000 ten behoeve van de afbouw van de afzonderlijke programmaonderdelen m.b.t. Dmitrov. Er blijft € 10.000 over die zal worden overgeheveld naar de post internationale contacten. De dag van Flevoland is door de bezuinigingen inderdaad komen te vervallen. In GS is onlangs vrij uitvoerig aandacht besteed aan de vitale coalities. Op 7 december zal een notitie aan de Statenwerkgroep planning en control worden voorgelegd. Daarin staat wat de definities zijn en hoe er beleidsmatig verstandig mee omgegaan kan worden. Vitale coalities zijn iets anders dan verbonden partijen. De notitie gaat over verbonden partijen. Dat zijn partijen waar ook de provincie aan deelneemt. De provincie hoeft niet per se deel te nemen aan vitale coalities. De provincie heeft er dan wel belang bij dat er ergens in de samenleving iets gebeurt dat andere partijen voor hun rekening nemen.

In het presidium is gesproken over acties ter verbetering van de besluitvorming. Het plan is om een evaluatie te houden over de nieuwe vergaderstructuur. Daar is ook een planning bij. Dat is de route waarlangs dit debat gevoerd moet worden. Functioneert de nieuwe systematiek goed en welke aanpassingen zijn nodig om de kwaliteit te verbeteren? De inbreng van de Staten bij de evaluatie moet daarvoor een oplossing bieden. In januari/februari volgend jaar moet daar besluitvorming over mogelijk zijn. Het is een zaak van de fracties onderling waar het presidium een coördinerende rol in speelt. Gedeputeerde Blijk zegt dat er meer tijd nodig is voor het proces voor het tot stand komen van de omgevingsdienst (RUD). In de begroting is een bezuiniging op deze dienst ingeboekt. Die ontstaat door efficiënter werken. In de programmabegroting staan baten. Het zijn inkomsten vanuit het Rijk als bijdrage voor de regisseursfunctie van de provincie om de omgevingsdienst tot stand te brengen. Het is een complex traject. Er blijven overheadkosten achter. Er gaan immers 60 fte's weg uit dit gebouw. Er wordt hard gewerkt om scenario's op te stellen om dit intern op te lossen.

De voorzitter stelt vast dat de Statenleden vooral informatie hebben uitgewisseld met het college. Het onderling debat zal moeten plaatsvinden tijdens de algemene beschouwingen en de behandeling van de begroting daarbij.

De PVV vindt het betreurenswaardig dat er geen echte tweede termijn meer kan plaatsvinden vanwege een gebrek aan tijd. Zij pleit ervoor nog even door te gaan.

De voorzitter antwoordt dat de algemene beschouwingen bedoeld zijn voor onderlinge discussie van de fracties. Er zijn veel vragen gesteld in eerste termijn en deze zijn door het college allen beantwoordt. Dit heeft veel tijd in beslag genomen.

De VVD merkt op dat zij punten heeft bewaard voor de tweede termijn. Zij vindt het eveneens jammer dat dit proces nu niet afgemaakt kan worden.

De voorzitter antwoordt dat er tot 14.30 uur door vergaderd kan worden. "Ik maak een kort rondje voor de tweede termijn waarin ik u vraag om aan te geven wat u nog zou willen inbrengen. De rest van de punten zult u echt moeten bewaren tot de algemene beschouwingen."

De VVD zegt dat zij wat betreft de bezuinigingen op de organisatie heeft aangegeven dat er een relatie is tussen het op orde krijgen van de interne beheersing en de bezuinigingen. Zij wilde daarmee aangeven dat het geen communicerend vat mag zijn. Daar is niet op ingegaan. In de motie verbonden partijen wordt nadrukkelijk een relatie gelegd tussen verbonden partijen en vitale coalities. Daar moet goed naar worden gekeken. De geest van de motie was dat er, financieel en organisatorisch, risicobeheersing moet gaan plaatsvinden. Zij zou daar graag een reactie van de CdK op horen. Ten aanzien van de startnotities vindt zij het belangrijk dat vooral wordt ingegaan op de rol van PS.

De PVV zegt dat er met allerlei toevoegingen en onttrekkingen wordt geschoven.

De PvdA vraagt of de PVV met voorstellen komt als zij iets anders wil.

Het lijkt de PVV goed om een aparte discussie te houden over allerlei toevoegingen en onttrekkingen en in dat verband aan de delegatie die aan GS gedaan is vanuit PS. Zij noemt hierbij onttrekkingen aan IFA en een voorziening ten laste van de algemene reserve in het kader van DE-on.

Het CDA zegt met betrekking tot DE-on dat toen de aandelen zijn verkocht in een Statenvoorstel is vastgelegd dat het geld beschikbaar zou zijn om er iets voor te doen.

De PVV merkt richting de heer Witteman op dat de kosten van het ambtelijk apparaat fors zijn opgelopen. Mogelijk gaan de bezuinigingen zo verlopen: Eerst worden de kosten van het apparaat opgepompt met allerlei voorzieningen zoals de bijstelling van de Kadernota met € 3.000.000, transitie kosten van € 1.800.000, frictie kosten en vervolgens laat men het leeglopen. Het saldo is dan nul. De afrondende conclusie van de PVV is dat in tijden van economische teruggang het college te veel hooi op haar vork heeft genomen. Terwijl de winkel moet worden verbouwd en aangepast aan de nieuwe eisen, wordt nog steeds op de oude voet zwaar ingezet op grote nieuwe projecten, die haaks staan op de pretentie om terug te keren naar de kerntaken. Zij betwijfelt of alle ombuigingen kunnen worden gerealiseerd. Ook twijfelt zij aan de manier waarop. Ze vindt het de vraag of de organisatie en dit bestuur adequaat zijn uitgerust om dit uit te voeren. 2012 lijkt haar het jaar van de opgeblazen ambitie en die niet gehinderd lijkt door enig gevoel voor realiteitsbesef of gevoel voor urgentie. Ze acht de kans groot dat deze ambitie zal worden doorgeschoven naar een volgend college.

De ChristenUnie vraagt de PVV wat haar bijdrage in een discussie over toevoegingen en onttrekkingen zou kunnen zijn. Kan zij er inhoudelijk op ingaan.

De PVV zegt dat zij ziet dat de STROP gevoed en uitgeput wordt op allerlei vreemde manieren. Ook in de algemene reserve gebeuren rare dingen.

De ChristenUnie vraagt wat de PVV bedoeld met allerlei manieren en vreemde werkwijzen.

De PVV wil graag daarover in discussie maar denkt dat het op dit moment te ver gaat om in detail te treden.

De voorzitter stelt voor dat deze discussie wordt voortgezet tijdens de algemene beschouwingen. Dan is er nog alle ruimte voor.

D66 heeft gezien dat er een aantal fte's gaan verdwijnen bij de communicatieafdeling. Zij ziet een spanningsveld tussen aan de ene kant de ambitie om zichtbaar te zijn en het imago te versterken en aan de andere kant bezuinigingen op de afdeling communicatie. Als er opgetreden wordt in vitale coalities zal de provincie minder zichtbaar zijn dan wanneer zij zelfstandig naar buiten treedt.

De ChristenUnie heeft vooral behoefte aan debat. Dat zal op een ander moment moeten plaatsvinden.

Gedeputeerde Witteman constateert dat het bij de PVV fractie ontbreekt aan iedere vorm van vertrouwen aan hoe dit college omgaat met de begroting. Als dit college iets zegt in haar begroting dan doet zij het ook. Als zij het niet doet mag zij er op worden aangesproken. Het is een solide begroting die goed in elkaar zit. Als bij de behandeling van de jaarrekening blijkt dat er niet gebeurd is wat is beloofd heeft de PVV recht van spreken. Op dit moment niet.

Er wordt fors bezuinigd op de omvang van de communicatieafdeling. Die afdeling was de afgelopen jaren fors gegroeid. De keuze is gemaakt om communicatie vooral digitaal te laten verlopen. Het is de bedoeling om geen gebruik meer te maken van gedrukte communicatie-uitingen. Dat leidt tot een flinke besparing. In de vitale coalities zou de communicatie overgenomen kunnen worden door andere partijen. Het college vindt het uiteindelijk een verantwoorde bezuiniging. Het op orde brengen van de interne beheersing is een aparte klus. Er is een plan van aanpak over afgesproken dat inmiddels loopt. Het feit dat er bezuinigingen zijn, is een taakstelling waar de Staten het college aan mogen houden. Wat het college betreft is het niet zo dat het ene ten koste van het andere mag gaan. Het zijn twee opdrachten die allebei zullen worden uitgevoerd zoals afgesproken.

De PVV zegt dat zij alleen een schot voor de boeg heeft willen geven ten behoeve van de discussie. De stukken geven daar alle aanleiding toe.

De voorzitter: "U hebt ook nog alle gelegenheid om dit te laten vergezellen van allerlei initiatieven van uw kant, mocht u daar behoefte aan hebben. Dan sluit ik hierbij dit onderdeel af en gaan wij onder voorzitterschap van de heer Stuivenberg verder met de thema's ruimte, bereikbaarheid en investeringsagenda. Het lijkt me goed om even 5 minuten te pauzeren."

Ruimte en Bereikbaarheid en de Investeringsagenda

Aanwezig zijn:

De heer A. Stuivenberg (voorzitter), de heer A.W.H.J. van der Avoird (PvdD), de dames R. Azarkan (PvdA), M.C. Bax (PvdD), de heer M. Bongers (SP), mevrouw F.J.E. Boode-Groot Nibbelink (PvdA), de heren E.G. Boshuijzen (50 PLUS), W. Boutkan (PVV), J.J.T.M. van den Donk (PvdA), J.E. Geersing (CU), I.C. van Ginkel (PVV vanaf 15.30 uur), mevrouw I. van Hooff (VVD), de heer C.A. Jansen (PVV), mevrouw M. Jonker-Waterlander (VVD), C.J. Kok (PVV), E.F. Kunst (D66), G. Laagland (PVV), J. Luijendijk (PvdA), mevrouw A. van der Meij (D66), de heren S. Miske (GroenLinks), E.F. Plate (VVD), P.T.J. Pels (PvdA), J. de Reus (VVD), M.A. Rijsberman (D66), mevrouw C.J. Schotman (CDA), de heren R.J. Siepel (CU), J.N. Simonse (SGP), E. Sloot (PvdA), de dames J. Staalman (GroenLinks), S. Verbeek (SP), de heren E.P. Vels (CDA), H.W.E. van Vliet (VVD), J. van Wieren (CDA), de dames Y. Weijand (VVD, vanaf 16.10 uur), C.M. Stadhouders (rondegriffier)

Ook aanwezig zijn:

Leden van Gedeputeerde Staten: mevrouw A.E. Blik- de Jong (VVD), de heren J.N.J. Appelman (CDA), J. Ladders (VVD), M.J.D. Witteman (PvdA)

De voorzitter opent het tweede blok.

De PVV concludeert dat het college een paar stappen in de goede richting heeft gezet. Zij gaan echter, wat de PVV betreft, niet ver genoeg. Zij vindt dat op het gebied van natuur en milieu en het Oostvaarderswold het college verkeerd bezig is. Zij denkt dat het de beste oplossing is om het project helemaal te stoppen en zich op de toekomst te richten. De PVV zal er scherp op toezien dat in het consortium geen partijen vertegenwoordigd zijn die gemeenschapsgeld spenderen. Zij zegt: de EHS is dood. Zij vindt het een gemiste kans van het college dat er in de begroting niets is opgenomen over de gevolgen van de islamisering in Flevoland. Wat betreft DE-on en duurzame energie kan zij slechts opmerken: 'begin er niet aan'. Zij heeft begrepen dat de haalbaarheidsstudie ongeveer zeven weken geleden is afgerond. Zij heeft er helaas nog niets van gezien. Er is gezegd dat het gaat om dingen die belangrijk zijn voor de provincie. Zaken die het college echter belangrijk vindt voor de provincie, vindt de PVV 'linkse flauwekul'. In tijden van bezuinigingen moeten er keuzes gemaakt worden. Daarnaast valt op dat de totale investeringsagenda € 18.400.000 bevat. Dat vindt de PVV een mager bedrag als zij kijkt naar het belang hiervan voor de provincie Flevoland. Een van de dingen die de PVV belangrijk vindt is bereikbaarheid en daarbij de veiligheid in het Openbaar vervoer. Dat is een taak van de provincie.

De SGP deelt complimenten uit voor het feit dat alle gemeentes zich aangesloten hebben bij de RUD. De concessieverlening in het Openbaar vervoer valt tegen. In het coalitieakkoord wordt echter gesproken over een kwaliteitsverbetering van het Openbaar vervoer. Zij vraagt het college of dit ambitieniveau niet verlaten of aangepast moet worden. Tegenvallende financiële en hogere inschrijvingen rijmen namelijk niet met kwaliteitsverbetering. De heroverweging van het PMIT lijkt op vooruitschuiven. Dit lijkt haar geen goed idee. De kwaliteit was al op basisniveau. Zij vraagt het college dringend de witte vlekken (gevaarlijke trajecten) niet door te schuiven. Wat de risico's voor de projecten voor noordelijk Flevoland betreft zegt zij dat het na vier jaar studie tijd wordt om de handen uit de mouwen te steken.

Het CDA zegt dat de tamelijk procesmatige insteek de meetbaarheid van de prestaties ten goede zal komen. Ten aanzien van Ruimte heeft zij zorgen over het beschikbare bedrag voor het Omgevingsplan. Dit staat in schril contrast met voorgaande jaren. Zij vraagt zich af of de provincie in staat is om de resultaten die daarvan terechtkomen in de investeringsagenda te borgen. En of de provincie zich zo goed kan positioneren en kan anticiperen. Zij vraagt op dit punt om nadere informatie. Bereikbaarheid ziet zij goed terug in de begroting. In het kader van de economische omstandigheden staat bereikbaarheid voor deze fractie op nummer één. Er moet alles aan gedaan worden om de economie in Flevoland op peil te houden en te versterken. Ze zou graag zien dat er versnelling wordt aangebracht in de uitvoering van de aanleg van infrastructuur. Wat het CDA betreft ligt het accent daarbij op de Gooiseweg. Zij ziet wat dat betreft graag voorstellen voor versnelling tegemoet. Wat de investeringsagenda betreft valt het haar op dat er voor de verwerving van grond in het Oostvaarderswold € 20.000.000 is geleend. Er is echter maar € 10.000.000 geïnvesteerd. De rentelasten hiervan worden gedekt uit de pachtopbrengsten. Zij vraagt waarom de resterende € 10.000.000 niet onmiddellijk teruggestort wordt in het groenfonds. Wat noordelijk Flevoland betreft blijft zij voor het stimuleren van de sociaaleconomische versterking. Zij vraagt het college dit de komende jaren actief te blijven doen. Hetzelfde geldt voor luchthaven Lelystad. Wat het CDA betreft moeten hier zo snel mogelijk stappen in worden gezet. Zij geeft complimenten voor de goede stappen voorwaarts die recentelijk zijn gezet met betrekking tot DE-on. Zij hoopt dat deze lijn wordt voortgezet.

De PvdA is blij met de voorliggende begroting. Zij begrijpt dat vanwege het financiële klimaat deze agenda minder ambitieus is dan zij gewild zou hebben. Zaken gaan ook langzamer dan gedacht maar gelukkig past het college haar plannen daarop aan. Zij is blij dat in de begroting ambities op het terrein van duurzaamheid zijn opgenomen. Ook de mobiliteit ontkomt niet aan een ombuiging. Het college kondigt een integrale heroverweging aan. De PvdA onderschrijft deze. Er moet kritisch gekeken worden naar investeringen en onderhoud. Dat geldt ook voor de Gooiseweg. De PvdA maakt zich zorgen over de betaalbaarheid en de toegankelijkheid van het Openbaar vervoer. Na invoering van de OV chipkaart zijn in Almere de tarieven gestegen. Deze fractie is benieuwd hoe het college invulling wil geven aan de ambitie om in het landelijk gebied een goed, betaalbaar systeem van Openbaar vervoer te houden. Zij vraagt zich af wat er in de begroting bedoeld wordt met het 'vraag afhankelijke concept voor het landelijk gebied'. Wat de luchthaven Lelystad betreft is zij benieuwd naar de huidige stand van zaken. De besluitvorming rond de luchtverkeersleiding duurt erg lang. Worden daar binnenkort stappen in genomen?

De VVD kijkt uit naar de aangekondigde nieuwe ruimtelijke visie op het omgevingsplan, de PAS, de gebiedsagenda voor de metropoolregio Amsterdam/Almere en het vitaal platteland. Zij verwacht hier tijdig bij betrokken te worden. Het accent moet gelegd worden op kansen voor Flevoland. De belangrijkste voor de VVD zijn: bereikbaarheid, flexibiliteit, realisme. Echte investeringen, ook in de natuur, vragen echte opbrengsten. Bijvoorbeeld voor economie, recreatie en landbouw. De VVD wil aandacht vragen aan het college voor de Openbaar vervoer verbinding met het Noorden. Vooral Emmeloord richting Groningen. Zij vraagt het college hierover goede afspraken te maken met de provincie Friesland. Zowel wat betreft frequentie als aansluitingen, als kwaliteit. Ten aanzien van wegen moeten er in de ombuiging keuzes gemaakt worden. Evenals het CDA vraagt zij de verbreding van de Gooiseweg naar voren te halen. De bijdrage aan de twee kunstwerken voor de Groenewoudse tocht en het Trekkersveld zijn verschoven naar 2012. De VVD vraagt de verdubbeling van de Gooiseweg mee te nemen in deze aanbesteding. Zij vraagt het college om, in overleg met de provincie Overijssel en het Rijk, ook het oplossen van het knelpunt bij Roggebotsluis naar voren te halen. Zij vraagt ook aandacht voor het tracé van de N23. Kan er in overleg met de gemeente Dronten gekeken worden of de zogenaamde boog bij Dronten eerder gerealiseerd kan worden? Ze heeft begrepen dat dit traject gekoppeld zou worden aan het knelpunt Roggebotsluis. De VVD vindt het echter twee losstaande zaken en verzoekt het college om deze twee trajecten los te koppelen.

Wat betreft de investeringsagenda wil de VVD aangeven dat waar het gaat over een bedrag van € 6.000.000 ten behoeve van DE-on, het om maximaal € 6.000.000 gaat. Met betrekking tot noordelijk Flevoland maakt de VVD zich zorgen over de matige voortgang van de geplande investeringen. Wat het Oostvaarderswold betreft heeft zij de volgende vragen: hoe zeker is het dat de toegezegde Rijksgelden binnen zullen komen en wat zijn de gevolgen als het geld er niet komt? Wat zijn de gevolgen voor de planvorming met de maatschappelijke partners? Kan het college iets zeggen over wat de afbreukrisico's zijn als het gaat om het financiële beeld dat tot en met 2015 is geschetst?

De PvdD heeft een aantal opmerkingen met betrekking tot het faunabeheer. Faunabeheer ontvangt jaarlijks een subsidie van € 45.000 voor het doodschieten van dieren onder het mom van schadebestrijding en populatiebeheer. Nut en noodzaak daarvan zijn nog nooit aangetoond, integendeel. De provincie heeft onterecht vertrouwen in faunabeheer. Zij zijn niet onpartijdig. Ze vraagt of het college op de hoogte is van de onderzoeken waaruit blijkt dat populatiebeheer nutteloos is en uit welke onderzoeken zou blijken dat het wel noodzakelijk is.

De voorzitter merkt op dat technische vragen niet zullen worden beantwoordt maar zij zullen worden genoteerd en de griffie zal ze afhandelen.

De PvdD zegt dat met het decentraliseren van het faunafonds de provincie financieel verantwoordelijk wordt. Subsidie kan dan ingezet worden voor alternatieve manieren van schadebestrijding. Op een diervriendelijke manier. De nota flora en fauna en het beheerplan zullen dan gewijzigd moeten worden. Omdat subsidies geleidelijk worden afgebouwd stelt zij voor de korting op de jagers van faunabeheer volgend jaar alvast door te voeren. Aangezien er door de vorige strenge winter weinig hazen en konijnen zijn is zij van mening dat GS deze winter extra alert moet zijn op komende slechte weersomstandigheden. Zodra deze zich aandienen moet de 'plezierjacht' per direct worden gesloten. Zij wil van GS weten bij wie de informatie wordt ingewonnen rondom het sluiten van de jacht wegens winterse omstandigheden. Zij adviseert vroegtijdig overleg te plegen. Er moet niet alleen gekeken worden naar het weer maar ook naar de toestand van de dieren en de grootte van de populaties in verschillende gebieden. Terughoudendheid ten opzichte van ontheffingen is geboden. De PvdD wil GS en de ambtenaren complimenteren met € 3.000.000 Europese subsidie die zij samen met het waterschap heeft binnengehaald voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers.

50+ vraagt of de nieuwe ontwikkelingen met betrekking tot de IJmeerverbinding meegenomen kunnen worden om te bekijken of er wellicht een goedkoper alternatief mogelijk is. Deze fractie vraagt zich af of in de onderhandelingen over concessies Openbaar vervoer niet over voorwaarden kan worden onderhandeld waardoor ouderen of gehandicapten of mensen met een laag inkomen, kunnen profiteren van de lege stoelen die overdag vaak in treinen en bussen te vinden zijn. Zij vraagt tevens waarom het college zo weinig doet aan de ontwikkeling van zonne-energie. Hier lijkt een grote uitdaging te liggen. Zij vraagt hoe de grote plannen voor de luchthaven Lelystad in de verhouding staan tot de tendens om vanuit Schiphol de luchthaven Lelystad niet de hoogste prioriteit te geven.

GroenLinks geeft gedeputeerde Witteman en het ambtelijk apparaat een compliment m.b.t.

Oostvaarderswold. Zij heeft namelijk van de consortiumpartners vernomen dat de provincie haar rol goed vervult. Ook de uitvoering van de taken van de consortiumpartners verloopt zorgvuldig. Dit in tegenstelling tot de beelden die door de VVD worden opgeroepen. Zij vraagt GS of de bezuinigingen op het TBES Markermeer/IJmeer gevolgen heeft voor het RAAM en of er nog voldaan wordt aan de Europese regelgeving. Het IJmeer Markermeer is immers een Natura 2000 gebied. Het college wil tot 2015 ruim € 3.000.000 en veel ambtelijke inzet uitgeven aan de luchthaven Lelystad. GroenLinks vraagt zich af of dit juist is in deze tijd. Bovendien is uit provinciaal onderzoek gebleken dat het weinig banen oplevert. Het lijkt beter om dit belastinggeld meer verantwoord te gaan investeren. Zij roept het college op om dit geld op een andere manier in te zetten waardoor er meer werkgelegenheid gegenereerd kan worden. De investering in het vliegveld kan overgelaten worden aan de markt. Ook een compliment aan het college voor het afsluiten van een green deal met het Rijk. Hierdoor ontvangt de provincie € 1.200.000. Waarvoor zal dit geld worden ingezet en wat betekent het voor de begroting van 2012? Met de DE-on wil de provincie een versnelling tot stand brengen in de ontwikkeling van duurzame energie. Vanaf het moment dat twee jaar geleden de motie van GroenLinks Statenbreed is aangenomen, is er alleen maar gepraat. Zorgvuldigheid en draagvlak zijn belangrijk maar de doelstellingen kunnen pas worden gehaald als er projecten worden uitgevoerd. Zij roept het college op om bij het oprichten van een dergelijke maatschappij alle zorgvuldigheid te betrachten maar tevens bestaande initiatieven nu al te gaan

ondersteunen. Zij vraagt waarom het college 25% op de bijdrage aan het IVN consulentenschap wil bezuinigen. Wat de bezuinigingen op het RUD betreft denkt GroenLinks dat de provincie uiteindelijk goedkoper uit zal zijn maar niet op korte termijn. Zij zou deze winst door willen schuiven naar 2016 of 2017. GroenLinks heeft gezien dat de afrekening van de gladheidsbestrijding 2010 bijna € 2.000.000 bedraagt. In de komende jaren is steeds € 670.000 gereserveerd hiervoor. Zij vraagt zich af dit niet te weinig is. Ook fiets- en wandelpaden moeten niet vergeten worden bij de gladheidsbestrijding. Voor de ontsluiting van Flevoland zet GroenLinks voornamelijk in op goed Openbaar vervoer. Zij hoopt dat het college zich hard wil maken voor een spoorverdubbeling bij Almere. Wat betreft de mobiliteit bedrijventerreinen een compliment voor de inzet op samenwerking met de gemeenten.

De ChristenUnie sluit zich, waar het de bereikbaarheid via noordelijk Flevoland naar het noorden betreft, aan bij de opmerkingen die door de VVD zijn gemaakt. Het is belangrijk dat een hoogwaardige Openbaar vervoer verbinding daar in stand blijft. Waar het noordelijk Flevoland betreft sluit zij zich aan bij de opmerkingen gemaakt door SGP en VVD. Wat betreft duurzame energie en ontwikkelingsmaatschappij zegt zij dat, in tegenstelling tot wat de PVV suggereert, dit tot nu toe een groot succes blijkt te zijn. Ook gezien de steun die middels de green deals naar Flevoland komt. Flevoland is op weg naar 100 % duurzame energie, exclusief transport. In het collegeakkoord is al gemarkeerd dat ook het transport aan de beurt moet komen. De ChristenUnie is benieuwd hoe het college daarmee aan de slag gaat. Op 20 september is een onderhandelingsakkoord bereikt over natuur en landschap. Dit heeft een enorme weerslag op het agrarisch natuurbeheer. GS hebben onlangs besloten tot een zeer beperkte openstelling van de subsidieverordening voor natuur en landschapsbeheer. Dit betekent dat er geen nieuwe subsidies meer kunnen worden aangevraagd voor agrarisch natuurbeheer. Aflopende beschikkingen worden niet meer verlengd. De tarieven worden niet geactualiseerd op grond van actuele kosten en opbrengsten. Volgens de ChristenUnie klopt dat niet. Er zou een indexering moeten worden toegepast. Er wordt alles aan gedaan om de deelnemers ervan te overtuigen niet af te haken. Drie van de zes agrarische natuurverenigingen hebben voor het eerst een collectief beheerplan ingediend. Voor subsidies om hectares te verwerven: het Impulsproject, is het resterende bedrag ingetrokken. Goede initiatieven ten aanzien van akkerrandbeheer zijn op de lange baan geschoven. In Flevoland moet nog veel natuur ontwikkeld worden. Daarom is het voor de boeren hier veel moeilijker om zaken te realiseren. De ChristenUnie heeft in het collegeakkoord proberen te benadrukken dat agrarisch natuurbeheer van belang is. Zij heeft daarom moeite met wat nu plaatsvindt. Zeker nu het nieuwe gemeenschappelijke landbouwbeleid mogelijkheden gaat bieden, moet Flevoland geen gat laten vallen.

D66 heeft geconstateerd dat zij tot nu toe heel weinig heeft gehoord over waaraan het geld van het IFA uitgegeven zal worden. Zij verzoekt het college om bijvoorbeeld in een panoramaronde te vertellen wat er allemaal op de rol staat zodat de Staten niet alleen achteraf te horen krijgen waaraan de IFA gelden uitgegeven zijn. In het PMIT worden investeringen vooruitgeschoven. D66 ziet verschillende problemen. Bijvoorbeeld de technische staat van onderhoud van een aantal wegen zoals de Domineesweg. Dit kan van invloed zijn op de veiligheid. De verbreding van de Gooiseweg vindt zij een morele verplichting ten opzichte van de bedrijven die zich op het Trekkersveld hebben gevestigd met de belofte dat de weg binnen afzienbare tijd zou worden aangepakt. Zij hoopt dat de provincie dit serieus neemt en hoort hier graag een reactie op van het college. Zij verzoekt het college bij de onderhandelingen met betrekking tot het Openbaar vervoer aandacht te besteden aan een betere nachtverbinding van Almere en Lelystad met de Randstad.

De SP zegt dat in haar beleving het plan voor het Oostvaarderswold, waar de private partijen mee bezig, wijkt af van het oorspronkelijke plan. Via vitale coalities wordt hier de vermarkting doorgevoerd en staat PS op afstand. Het is zorgelijk dat hier pas op 1 januari 2014 duidelijkheid over zal zijn. Dit kan men de resterende agrariërs in het gebied niet aandoen. De provincie moet hen op korte termijn duidelijkheid verschaffen. De bezuinigingen op het sociaal culturele domein staan op gespannen voet met de verbetering van de leefbaarheid van noordelijk Flevoland. Er ligt voor de provincie een mooie taak om de verwachtingen die in dit deel van de provincie bestaan, waar te maken. Over de luchthaven Lelystad en OMALA wordt al lang gesproken maar er worden geen stappen gezet. De SP vraagt wanneer er echt duidelijkheid komt. De SP is benieuwd hoe het project DE-on zich verder ontwikkelt, of de uitgangspunten die in de motie genoemd zijn nog overeind staan en het de provincie gelukt is om met mede overheden en andere partners tot het beoogde vliegwieleffect te komen. Wat mogen de Flevolandse inwoners van dit alles verwachten en ervaren?

De SP zal er nooit voor kiezen om te bezuinigen op het Openbaar vervoer. GS zegt dat gelet op de marktontwikkelingen het waarschijnlijk zo zal zijn dat moet worden versoerd/ geschrapt. Dat is niet te verkopen aan de bewoners van Flevoland. Zeker niet als er aan de andere kant wordt gespaard. Gedeputeerde Bliek dankt voor de complimenten met betrekking tot de aansluiting van de noordelijke gemeenten bij de RUD. Er komen echter nog 10 partners bij. Zij komen uit de Gooi- en Vechtstreek, Noord-Holland. Daardoor is er wel meer tijd nodig. Waarschijnlijk tot begin volgend jaar. Er is zorg uitgesproken voor het weinige geld dat beschikbaar is voor herziening van het omgevingsplan. Het college heeft zich een zeer sobere herziening van het omgevingsplan voorgenomen. De Staten zullen een startnotitie krijgen. Zij kunnen dan vanaf het begin meepraten en richting geven. Er is niet veel geld voor gereserveerd omdat alleen zorgvuldig gekozen zal worden op welke punten het omgevingsplan moet worden gewijzigd. Wat gedefinieerd is in de investeringsagenda zal gekoppeld worden aan het omgevingsplan. Daarna wordt gekeken op welke onderdelen het omgevingsplan gewijzigd moet worden.

Wat de jacht in de winter betreft, zegt de gedeputeerde dat er een protocol is voor wintersluiting. Dat wordt zorgvuldig gevolgd en daarbij wordt Meteo Consult geraadpleegd. Het wordt wel anders omdat het Rijk voornemens is om voor meerdere soorten de jacht open te stellen. Tegelijkertijd vindt decentralisatie van het fauna beheerfonds plaats. Het betekent dat een open einde regeling, die het Rijk tot nu toe voor haar rekening nam, bij de provincies terecht komt. Er zal zorgvuldig gekeken moeten worden wat de consequenties voor Flevoland zijn. Het klopt dat er bezuinigd wordt op het IVN. Dat is in het collegeakkoord afgesproken. Er worden met deze organisatie gesprekken gevoerd hoe de bezuiniging kan worden ingevuld.

GroenLinks vraagt waar de 25% bezuiniging op gestoeld is.

Gedeputeerde Bliek zegt dat de keus is gemaakt om net als op Natuur en Milieu Flevoland ook 25% te bezuinigen bij het IVN. Het zijn allebei natuurorganisaties zij het dan met een andere opdracht. De gedeputeerde begrijpt dat het pijnlijk is om te zien dat, na jaren van investeren en proberen initiatieven los te krijgen en meerdere agrarische natuurverenigingen op te zetten in Flevoland, door de brief van de staatssecretaris er geen nieuwe verplichtingen meer mogen worden aangegaan en er ongelooflijk wordt bezuinigd op investeringen in het landelijk gebied. Om in de resterende periode nog de uitgaven te kunnen doen die al door de verplichting van de provincie zijn aangegaan, hebben de provincies met elkaar afgesproken om de indexering op het agrarisch natuurbeheer achterwege te laten. Dat zijn geen grote bedragen. Voor de individuele ondernemer komt het echter hard aan. In het ILG is er echter geen ruimte voor.

De ChristenUnie zegt dat ze begrijpt dat het momenteel een lastige situatie is in Flevoland. Met het nieuwe gemeenschappelijke landbouwbeleid in Europa lijken nieuwe mogelijkheden op komst. Nu valt er echter een gat waardoor veel goede initiatieven ten einde komen. Ziet de gedeputeerde ruimte om voor het afronden van bijvoorbeeld het impuls project iets te doen met de indexering?

Gedeputeerde Bliek zegt dat er spelregels zijn afgesproken en dat zij geen ruimte ziet. Over twee jaar is duidelijk wat de gemeenschappelijke landbouw gelden gaan opleveren. Het is nu een keuze van PS.

De ChristenUnie vraagt of er alleen gekeken wordt naar ruimte in de begroting en of er niet verder wordt gekeken.

Gedeputeerde Bliek ziet daar op dit moment geen mogelijkheden voor. Een onderdeel van het natuurakkoord, waar in december over gesproken zal worden, is dat de ILG periode met drie jaar wordt verlengd met minder geld. De provincies moeten er € 600.000.000 op inleveren. Volgend jaar zal gekeken moeten worden hoe de totale bezuinigingen uitpakken voor Flevoland.

De PVV heeft gezegd: de EHS is dood. Volgens de gedeputeerde ontbreekt er iets aan die zin. Het zou moeten zijn: de EHS is dood, leve de EHS in Flevoland.

Gedeputeerde Lodders zegt dat wat betreft de concessieverlening op het Openbaar vervoer er zeker niet bezuinigd zal worden op de kwaliteit. Hij gaat ervan uit dat binnen de nieuwe concessie de huidige kwaliteit behouden of zelfs verbeterd kan worden. Bij de aanbesteding van de nieuwe concessie zal gekeken worden hoe er invulling gegeven kan worden aan het 'vraag afhankelijk concept'. Wellicht met kleiner materiaal of regio taxi's. De uitgangspunten voor de aanbesteding komen binnenkort naar PS toe. Dan het PMIT. Het huidige niveau is niet basis maar matig. Het college vindt het huidige onderhoudsniveau acceptabel. Het moet niet verder worden verlaagd. In het PMIT dat aan PS voorgelegd zal worden zal van het matige onderhoudsniveau worden uitgegaan. Door verschillende partijen is aangedrongen op versnelling van de verbreding van de Gooiseweg. In het coalitieakkoord is aangegeven dat er

herprioritering moet plaatsvinden. Dat is straks ook terug te vinden in het PMIT. Het zou één tot twee jaar naar achteren geschoven worden. Daar is overleg over met de gemeente Zeewolde, die daarmee kan leven. Er is gevraagd of de werkzaamheden die de gemeente Zeewolde zelf aan de weg moet doen niet gecombineerd met de provincie gedaan kunnen worden. Dat kan niet omdat de gemeente Zeewolde al veel verder is. Zij is al volop bezig met voorbereiding en aanbesteding zodat in 2012 gestart kan worden. De provincie is nog lang niet zover.

Het CDA zegt dat zij uit Zeewolde hele andere geluiden hoort dan dat Zeewolde ermee kan leven. Er is al jaren geleden over gesproken dat er wat aan de weg zou gebeuren in verband met het Trekkersveld. Zij roept het college op actief te kijken hoe dit kan worden versneld.

Gedeputeerde Lodders zegt dat hij gesproken heeft met een wethouder uit Zeewolde. Er zijn afspraken gemaakt hoe het opgenomen zal worden in het PMIT. Als dit naar voren gehaald wordt, betekent het dat er andere dingen naar achter geschoven worden. Dan moet er een andere prioritering komen.

Het CDA heeft er inderdaad haast mee. Zij vindt het urgent. Zij wil graag inzicht hebben in de prioriteiten. De boodschap is: niet naar achteren maar naar voren.

Gedeputeerde Lodders zegt dat het wel naar achter is geschoven maar dat de tijd zo beperkt mogelijk is gehouden.

50+ zegt dat de gedeputeerde aangeeft dat het probleem zit in het stellen van prioriteit door de provincie. Is het niet mogelijk om de zaken hier om te draaien, het project naar voren te schuiven zodat het parallel loopt met de inspanningen die in Zeewolde worden gedaan? Het is belangrijk omdat de Gooiseweg een risicovolle weg is.

Gedeputeerde Lodders zegt dat hij al aangegeven heeft waarom het niet samen kan. Dat heeft te maken met het feit dat de voorbereidingen bij de provincie nog niet zover zijn als in Zeewolde. Het naar achteren schuiven heeft vooral te maken met een herprioritering van de financiële middelen die beschikbaar zijn voor het PMIT.

50+ zegt dat dit met een interne verschuiving opgelost zou kunnen worden.

Gedeputeerde Lodders zegt dat als de Staten daar in meerderheid zo over denken, het college dit wel zal horen. Het zou echter betekenen dat andere projecten naar achteren moeten worden geschoven.

De PvdA is verbaasd dat VVD en CDA het financieel kader hebben ondertekend maar toch met een wensenlijstje komen wat er nog extra moet gebeuren qua infrastructuur. Een vreemde gang van zaken. Zij vraagt welke criteria het college toepast om tot herprioritering te komen.

Gedeputeerde Lodders antwoordt dat het gebaseerd is op verkeersstromen, veiligheid en ruimtelijk economische ontwikkelingen in het betreffende gebied.

De VVD zegt dat het niet gaat om een extra wensenlijstje dat ze indient maar dat het erom gaat hoe je zaken kunt combineren en naar voren kunt halen. Misschien kan het college de overweging meenemen om nog eens te kijken naar de fasering van de Gooiseweg.

Gedeputeerde Lodders zegt toe ernaar te zullen kijken.

De ChristenUnie zegt dat het haar en lief ding waard zou zijn wanneer een heroverweging niet zou hoeven te leiden tot het naar achteren schuiven van de verbreding van de Gooiseweg. Als er vanuit de Staten een voorstel zou komen om het toch volgens de oorspronkelijke planning uit te kunnen voeren, kan dat op steun van de ChristenUnie rekenen. Ze zou het liefst zien dat het college zelf met een dergelijk voorstel komt.

De voorzitter zegt dat de gedeputeerde er al voldoende op heeft geantwoord. Hij neemt aan dat dit in het college onderwerp van gesprek zal worden.

Gedeputeerde Lodders zegt dat er ook opmerkingen zijn gemaakt over Lelystad Airport. Het college zal zich voluit blijven inzetten voor Lelystad Airport. Zij is natuurlijk afhankelijk van andere partijen zoals Schipholgroep en het Rijk. Voor informatie verwijst hij naar de brief die het college twee weken geleden heeft gestuurd en waarin de laatste stand van zaken is genoemd. De investeringen worden overgelaten aan de markt. Het bedrag van ongeveer € 1.000.000 op de investeringsagenda zou de provincie als bijdrage aan de ontwikkeling van de luchthaven kunnen leveren. Het is niet zeker of dat bedrag besteed zal worden. Mocht het aan de orde komen dan komt het college met voorstellen bij PS.

GroenLinks zegt dat de minister, de eigenaar van de luchthaven, ondernemers in Flevoland, niet willen investeren in luchtverkeersleiding. Waarom zou de provincie er dan belastinggeld aan spenderen?

Gedeputeerde Lodders antwoordt dat er in de Tweede Kamer een motie is aangenomen waarin is gevraagd om met een haalbaarheidsonderzoek te komen. Binnenkort vindt in de Kamer een overleg plaats waarin

het ministerie gevraagd zal worden, bij te dragen aan de luchtverkeersleiding. De investering die is opgenomen in de investeringsagenda is niet bedoeld voor luchtverkeersleiding maar voor baanverlenging en infrastructuur. Hij nodigt GroenLinks uit om met voorstellen te komen om de middelen anders in te zetten. Vervolgens dankt hij de PvdD voor het compliment met betrekking tot de natuurvriendelijke oevers. De subsidie daarvoor zal op een deugdelijke manier worden ingezet. Wat de IJmeerverbinding betreft verwijst de gedeputeerde naar de panoramaceessie van deze avond waarin de huidige stand van zaken zal worden voorgelegd. Waar het de gladheidbestrijding betreft zegt de gedeputeerde dat er een egalisatiefonds ingesteld zal worden. Daar wordt op dit moment aan gewerkt. Wat betreft het spoor bij Almere wordt er op dit moment druk overlegd over de planning met betrekking tot OV-SAAL. Wat het knelpunt Roggebotsluis betreft heeft de minister € 10.000.000 daarvoor toegezegd. Echter pas na 2020. Het college vindt dat ook te lang duren en blijft aandringen om het naar voeren te halen. Over de 'passage Dronten' heeft de gedeputeerde binnenkort overleg met de gemeente Dronten. Hij zegt toe dat er gekeken zal worden hoe dit probleem kan worden opgelost. Ook met de gemeente Urk is er overleg om te komen tot een plan van aanpak om de Domineesweg op te knappen en een deel ervan over te dragen aan de gemeente Urk. Wat het nachtvervoer betreft is er deze middag een brief uitgegaan om de NS te vragen om samen met de gemeente Lelystad te kijken of er ook vormen van nachtvervoer mogelijk zijn. Niet alleen richting Amsterdam maar ook richting het oosten en het noorden. Als er reactie op komt zal de gedeputeerde PS daarover informeren. De OV verbinding Emmeloord-Groningen heeft de aandacht van het college. De aanbesteding vindt plaats door de provincie Friesland maar er is overleg met de provincie Friesland om ervoor te zorgen dat de belangen van noordelijk Flevoland goed behartigd worden. Gedeputeerde Appelman bespreekt twee onderwerpen namelijk noordelijk Flevoland en DE-on. Wat noordelijk Flevoland betreft wordt zorg uitgesproken over de voortgang, blijvende aandacht, sociale kwaliteit en zijn er opmerkingen gemaakt over islamisering. De gedeputeerde deelt de zorgen over de voortgang niet. Na intensief overleg is er overeenstemming over de inhoud van het programma over de besteding van de Zuiderzeelijn gelden. Er is ook overeenstemming bereikt over het toetsingskader ten aanzien van de besteding. Deze gelden zijn een belangrijke financieringsbron voor de gebiedsontwikkeling. Binnenkort zal de gedeputeerde dit aan de Staten voorleggen. De gedeputeerde heeft in al zijn bestuurlijke contacten tot nu toe nergens vernomen dat islamisering een te bespreken onderwerp van zorg zou zijn.

De PVV zegt dat de provincie Flevoland zelf het initiatief zou kunnen nemen om te voorkomen dat er achteraf maatregelen moeten worden genomen.

Gedeputeerde Appelman antwoordt dat in de afgelopen jaren uitgebreid onderzoek is gedaan naar wat het perspectief is voor noordelijk Flevoland, wat de gewenste gebiedsontwikkeling is, wat de probleemanalyse is en wat de provincie daarvoor aan oplossingen kan aandragen. In geen enkele analyse is islamisering als een probleem naar voren gekomen.

De PVV beveelt aan om er zelf onderzoek naar te doen. Het is een tendens die goed in de gaten gehouden moet worden.

Gedeputeerde Appelman antwoordt dat hij dit verzoek niet kan honoreren. Daar is geen aanleiding toe. Wat DE-on betreft zegt hij toe aan de PVV dat hij hen het haalbaarheidsonderzoek zal toesturen. Het is meer dan zeven weken geleden gepresenteerd. Er is inderdaad een green deal afgesloten. € 1.200.000. De nadere uitwerking ervan en de besteding van deze middelen zal in overleg met het Rijk worden ingevuld. De PVV zegt dat zij anderhalve week geleden gehoord heeft dat de haalbaarheidsstudie zeven weken geleden is afgerond. Zij vraagt of DE-on in deze casus een kerntaak is van de provincie. Zij wil graag voorbeelden horen van het succes van DE-on.

Gedeputeerde Appelman antwoordt dat de provincie een open huishouding heeft. De coalitiepartners hebben met elkaar besloten dat zij dit een wenselijke ontwikkeling vinden en dat de provincie er een substantiële rol in kan vervullen. In ieder geval is het concept op een zodanige wijze bij het Rijk gepresenteerd, dat het Rijk heeft gezegd: dit is een concept in het kader van de energietransitie waar wij achter staan. Daarom is het gehonoreerd met een green deal en funding.

GroenLinks vraagt of de provincie nu ook zo snel mogelijk aan de slag gaat om de initiatieven die er zijn te ondersteunen. Zij adviseert de gedeputeerde om de € 1.200.000 daarop in te zetten zodat niet vanuit DE-on maar vanuit dit huis de initiatieven die er in de provincie zijn, ondersteund kunnen worden.

Gedeputeerde Appelman zegt dat de provincie onlangs is overgegaan tot aanbesteding van het businessplan. Daarin zullen ook een aantal concrete business cases moeten worden uitgewerkt. Bij de

aanbesteding is een extra zorgvuldigheidstoets ingebouwd als het gaat om de hardheid van de business cases. Een extra financieel gespecialiseerde partij is aangetrokken om een deel van het businessplan niet alleen te toetsen maar ook te schrijven. De energietransitie moet uitermate zakelijk worden aangepakt. Er wordt geprobeerd de concrete projecten die er in Flevoland zijn, in het businessplan mee te nemen. Zodat DE-on een vliegende start kan krijgen. De green deal gelden, kunnen daarvoor worden ingezet.

De ChristenUnie reageert op de opmerkingen van de PVV. Het is gelukt om de gelden van de verkochte aandelen voor DE-on te bestemmen. De landelijke overheid heeft er positief op gereageerd. De PVV gaat er al vanuit dat het een fiasco wordt. Dat wil de ChristenUnie nadrukkelijk bestrijden. Als zij de stukken die de gedeputeerde haar zal toesturen goed doorneemt, zal zij ontdekken dat het de kracht van DE-on is dat, op het moment dat iets renderend wordt, dat geld er weer uitgenomen kan worden en ingezet kan worden voor een nieuw project.

De PVV zegt dat zij begrijpt dat het binnenhalen van subsidie het succes van DE-on betekent. Zij noemt het een 'links flauwekul project'. Zij vraagt of de ChristenUnie het wenselijk vindt om grote windmolenparken bij Urk te plaatsen.

De ChristenUnie antwoordt dat links of rechts hier niet uitmaakt. Zij wil benadrukken dat er bepaalde zaken gedaan moeten worden om een tekort aan energie te voorkomen. De discussie ging nu over DE-on en niet over windmolenparken.

GroenLinks vindt het bijzonder dat de PVV haar mening al klaar heeft terwijl ze zegt nog niet over de documenten te beschikken.

De PVV antwoordt dat zij in Almere een fractie heeft die bepaalde informatie doorgeeft aan de fractie van PS.

Gedeputeerde Appelman antwoordt op vragen van de VVD dat, afhankelijk van de business case, het bedrag van € 6.000.000 wellicht niet helemaal nodig zal zijn. Wat zonne-energie betreft is het de bedoeling dat de meer rendabele en minder rendabele energieopties met elkaar verevend worden. Zonne-energie is één van de minder rendabele opties.

50+ zegt dat er in Duitsland zonne-energieparken zijn die rendabel zijn. Tevens gaan de productiekosten momenteel in snel tempo omlaag. Dat lijkt deze fractie en goede aanleiding om dit bij een studie te betrekken. Het lijkt haar een prima taak voor het toekomstige DE-on.

Gedeputeerde Appelman antwoordt dat Duitsland een volstrekt ander stimuleringsregime kent op dat gebied.

De SGP is groot voorstander van zonne-energie. Zij zou graag door GS geïnformeerd zijn over het feit dat zij de mogelijkheid van zonne-energie geheel verlaten heeft.

Gedeputeerde Appelman antwoordt dat dit niet zo is. Als zich haalbare business cases met betrekking tot zonne-energie voordoen binnen DE-on, dan zal dat zeker een optie zijn.

Op het punt van het realiseren van duurzame energie waarbij ook naar transport wordt gekeken, wordt gewerkt aan het inventariseren van een aantal opties. In het eerste kwartaal van 2012 komt het college ermee naar de Staten.

Gedeputeerde Witteman zegt dat de PVV vroeg waarom er slechts een beperkt bedrag van € 18.400.000 in de investeringsagenda staat. De gedeputeerde geeft een doorkijkje tot 2020. Het college presenteert een investeringsagenda met € 250.000.000 aan investeringen tot 2020. Een totaalbedrag aan investeringen van € 920.000.000 kan in deze provincie plaatsvinden aan projecten die goed zijn voor de inwoners van Flevoland. De omvang van het investeringsprogramma is dus veel groter dan het bedrag dat de PVV noemde. Er is echter tijd nodig om de investeringen goed voor te bereiden. D66 heeft een vraag gesteld over het IFA. Er zijn op dit moment twee projecten waar draagvlak voor is. Het college zal ervoor zorgen dat deze projecten volgens de afgesproken lijn bij de Staten terechtkomen. Hij gaat ervan uit dat het aantal projecten nog zal stijgen. Over het Oostvaarderswold verschillen de meningen. De gedeputeerde zegt dat in het coalitieakkoord is afgesproken dat het college binnen een half jaar komt met voorstellen. Het college zal die afspraak nakomen en de Staten kunnen dus de voorstellen tegemoet zien zoals die in het coalitieakkoord zijn afgesproken.

De PVV zegt dat het college over Oostvaarderswold en de EHS een toevoeging had aan de opmerking van de PVV. Nu heeft de PVV er een: de EHS is dood, lang leve het afblazen van de EHS in Flevoland. De miljoenen die daarmee kunnen worden bespaard, kunnen worden ingezet om de agrariërs te steunen die nu de dupe zijn van het doorgaan met de EHS door de provincie. De EHS is geen kerntaak van de provincie. Zij vraagt

of het college een exit strategie heeft in verband met Oostvaarderswold. Kan de stekker er nog worden uitgetrokken als blijkt dat, dat op de lange termijn voordeliger is?

Gedeputeerde Witteman antwoordt dat er natuurlijk een exit strategie is. Hij vraagt aan de PVV of zij een idee heeft hoe de inwoners van Flevoland de kosten van die exit strategie moeten betalen. De gedeputeerde denkt dat de PVV niet wil weten hoeveel geld dat de inwoners van Flevoland zal gaan kosten. Het college vindt daarom dat zij een andere weg moet bewandelen. Dat is echter voor dit college niet de vraag. In het coalitieakkoord zijn er afspraken over gemaakt. In het regeerakkoord staat veel over de toegenomen taken en verantwoordelijkheden van de provincies met betrekking tot natuurontwikkeling. Er staat in dat natuur meer voor mensen moet zijn en dat er samen maatschappelijke organisaties moeten worden opgericht. Dat natuur ook een economische meerwaarde moet hebben. Al die punten zitten in de ontwikkeling van Oostvaarderswold. De staatssecretaris wil er over doorpraten met de provincie. In de onderhandelingsovereenkomst waar binnenkort over gesproken zal worden, staat over Oostvaarderswold iets anders dan in het regeerakkoord.

De PVV concludeert uit het feit dat er een exit strategie is dat het college rekening houdt met de mogelijkheid dat het niet zou kunnen doorgaan.

Gedeputeerde Witteman: "Nee, dat is wat anders." Als de raad van state het provinciaal Inpassingsplan vernietigd, dan is het einde oefening voor Oostvaarderswold. Dan moet er een strategie zijn om dit op te lossen. Dan komt er wel een flinke rekening bij de inwoners van Flevoland te liggen.

De PVV vraagt of de exit strategie al is uitgewerkt of dat het moment wordt afgewacht. Is het college al bezig om die strategie te ontwikkelen, mochten de omstandigheden haar daartoe nopen.

Gedeputeerde Witteman antwoordt dat dit niet zo is. Als verstandige bestuurders is het altijd goed om te kijken wat de mogelijkheden zijn die kunnen gaan ontstaan. Het college doet momenteel wat haar opgedragen is in het coalitieakkoord.

Dan was er nog een vraag met betrekking tot € 10.000.000 die te veel zou zijn geleend voor het Oostvaarderswold. Die € 10.000.000 is nog niet uitgegeven maar voordat de brief van de staatssecretaris kwam, waren er overeenkomsten gesloten over gronden die nog moeten worden afgenomen. Daarvoor is dat geld nodig. Het college deelt de zorgen over het feit of de toegezegde gelden van het Rijk voor Oostvaarderswold wel zullen komen. Ondanks het feit dat er in het verleden harde juridische afspraken zijn gemaakt met verschillende kabinetten. Mochten de gelden niet komen dan zal de provincie de juridische weg bewandelen. Vooralsnog is het een beheersbaar risico.

De gedeputeerde wil niets afdoen aan de agrariërs in het gebied die zich zorgen maken over de toekomst. Het gaat in totaal om 37 boerenbedrijven. Met 22 daarvan is overeenstemming bereikt. Zij hebben absolute zekerheid. Van de 15 overgebleven bedrijven heeft de gedeputeerde de helft bezocht. Hij heeft goed geluisterd en heeft begrip voor de situatie van de boeren. Er staan echter andere belangen tegenover die uitgelegd kunnen worden aan de boeren. Half november komt het college met plannen. Dan kunnen ook de boeren in het gebied zien wat het voor hen betekent. In januari/ februari zal de raad van state een uitspraak doen. Ook dat geeft zekerheid. Daarna is er tot 2014 tijd om de plannen verder uit te werken.

De voorzitter: "Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik zie geen vingers. Daarmee sluit ik deze ronde af. Ik breng u nog wel even in herinnering, in het kader van DE-on, de motie die Statenbreed is aangenomen over de aanwending van de gelden die vrijgekomen zijn door de verkoop van de aandelen van de nutsbedrijven. Wellicht is het raadzaam om die nog eens te bestuderen. Dank u wel voor uw inbreng."

Economie en samenleving

Aanwezig zijn:

De heer P.T.J. Pels (voorzitter), de heer A.W.H.J. van der Avoird (PvdD), de dames R. Azarkan (PvdA), M.C. Bax (PvdD), de heer M. Bongers (SP), mevrouw F.J.E. Boode-Groot Nibbelink (PvdA), de heren E.G. Boshuijzen (50 PLUS), W. Boutkan (PVV), F. Brouwer (ChristenUnie), J.J.T.M. van den Donk (PvdA), L. Ferdinand (ChristenUnie), I.C. van Ginkel (PVV), mevrouw I. Jooisse (PVV), de heren S.J. Kok (GroenLinks), E.F. Kunst (D66), G. Laagland (PVV), J. Luijendijk (PvdA), de dames M. Luyer (CDA), J.L.E. Meursing- Stam de Jonge (VVD), A. van der Meij (D66), de heren R.T. Oost (CDA), J. de Reus (VVD), M.A. Rijsberman (D66), de heren J.N. Simonse (SGP), E. Sloot (PvdA), de dames J. Staalman (GroenLinks), A. van Stenus- van Basten (VVD), de heer A. Stuivenberg (SP), mevrouw S. Verbeek (SP), de heren E.P. Vels (CDA), H.W.E. van

Vliet (VVD), J. van Wieren (CDA), de dames Y. Weijand (VVD), C.M. Stadhouders/de heer Liedekerken (rondegriffier)

Ook aanwezig zijn:

Leden van Gedeputeerde Staten: de heren J.N.J. Appelman (CDA), J. Lodders (VVD), M.J.D. Witteman (PvdA)

Inspreker: De heer Onno Vermooten van Sportservice Flevoland

De voorzitter opent het derde gedeelte van deze vergadering. Er heeft zich een inspreker gemeld voor het onderdeel economie en samenleving. De heer Onno Vermooten bestuurslid van Sportservice Flevoland. Hij krijgt als eerste het woord.

De heer Vermooten geeft namens het bestuur, de visie van Sportservice Flevoland op de begroting waar het gaat over sport. Het ondersteunen, door de provincie, van Sportservice Flevoland behoort niet langer tot haar kerntaken. De subsidie zal daarom met 70 % worden verminderd. De heer Vermooten pleit bij de Staten om een transitiebijdrage en een subsidie verlaging van 50% in plaats van 70%.

50+ vraagt of het klopt dat er een dubbel probleem ligt omdat er behalve bij Sportservice Flevoland ook de subsidie bij individuele sportorganisaties en opleidingsinstituten voor sport wordt afgebouwd.

De heer Vermooten antwoordt dat, dat zou kunnen ontstaan. Er wordt verondersteld dat de zaken die nu voor de provincie worden uitgevoerd en bekostigd wellicht door de gemeenten worden overgenomen. Sportservice Flevoland kiest er nadrukkelijk voor om met kennis van de noodzakelijke bezuiniging toch te proberen het steunpunt overeind te houden door te proberen het tekort uit de markt te halen.

Het CDA vraagt of de ombuiging die wordt voorgesteld ook gerealiseerd kan worden als de bezuinigingsdoelstelling van 70% blijft gehandhaafd. Wat zijn dan de consequenties?

De heer Vermooten antwoordt dat, dat niet is doorgerekend. Dan moet misschien de handdoek in de ring geworpen worden.

De PVV zegt dat de heer Vermooten refereert aan gemaakte afspraken, te weten 50%. Waar blijkt dit uit? Staat het zwart op wit?

De heer Vermooten heeft aangenomen dat de bezuiniging van 50 % op het totale sportbudget één op één zou worden doorgerekend. Bovendien hebben er telefoongesprekken plaatsgevonden waarin gevraagd is hoe de bezuinigingen geduid moesten worden. Er staat niets zwart op wit.

De voorzitter: "Misschien is het goed om dit even te verduidelijken. De 50% slaat op het totale sportbudget en staat in het coalitieakkoord. U hebt het over de bezuiniging op uw organisatie. U hebt het zelf over een percentage van 70%. Dan hebben wij het toch goed begrepen? Dat is dus het verschil."

De VVD vraagt hoe het staat met de samenwerking met andere partijen om toch een budget op tafel te krijgen.

De heer Vermooten antwoordt dat er een strategisch plan is gemaakt. Er is gekeken welke middelen er uit de markt gehaald kunnen worden om datgene wat nu door subsidie verkregen wordt, te kunnen dekken. Dat is kansrijk. Er wordt allereerst niet gekeken naar sponsoring maar wel naar activiteiten voor bedrijven of andere private partijen.

De ChristenUnie vraagt in hoeverre er al contact geweest is met de gemeenten. De breedtesport is immers een taak van de gemeenten. Sportservice Flevoland heeft toch altijd veel gedaan voor de gehandicaptensport. Zij vraagt of het een idee van Sportservice Flevoland is dat er geen sportverkiezing meer zal plaatsvinden.

De heer Vermooten heeft geconstateerd dat er per gemeente een andere dynamiek is. Grotere gemeenten hebben vaak de mogelijkheid om een aantal taken over te nemen en kleinere gemeenten willen gebruik blijven maken van Sportservice Flevoland. Er zijn en worden natuurlijk gesprekken gevoerd met de gemeenten over hun mogelijkheden en wensen. Het niet meer laten plaatsvinden van sportverkiezingen en niet meer kunnen ondersteunen van gehandicaptensport is een gevolg van de bezuinigingen.

De voorzitter dankt de heer Vermooten voor zijn inbreng. De reguliere vergadering gaat nu verder aan de orde zijn de thema's economie en samenleving.

De VVD zegt dat het belang van economie en werkgelegenheid terug te vinden is in bijna alle hoofdstukken van de begroting. De VVD deelt het standpunt van het college om economie als kerntaak te benoemen. De VVD ziet de groei, dit jaar, van werkgelegenheid en economie als kansen. De fractie van de VVD steunt het

ombuigingsbeleid van het college. Zij vraagt het college uitvoering te geven aan de evaluatie en herijking van de taken van OMFL, zoals aangegeven in het coalitieakkoord. Zij vraagt of de Staten in het eerste kwartaal 2012 de notitie OMFL en de nieuwe Kadernota economie kunnen ontvangen. Het college geeft aan dat met een versoberd budget een flinke bijdrage geleverd moet worden aan de Flevolandse economie. Hoe gaat het college dit aanpakken? Zijn er al vitale coalities aangegaan? Aan welke andere strategieën wordt gedacht? Kan er van uitgegaan worden dat er een samenhang en afstemming is tussen een gericht investeringsprogramma economie en voorzieningen en een investeringsfonds en investeringsstrategie op basis van de investeringsagenda en de nieuwe Kadernota economie? Zo ja wat is de samenhang en hoe vindt de afstemming plaats? Hoe wordt PS hierover geïnformeerd?

De VVD vindt het belangrijk om op het terrein van samenleving actief mee te denken. De VVD verzoekt het college om op verschillende beleidsterreinen van samenleving waar nieuw beleid wordt voorbereid, vooraf de Statenleden te consulteren. Zo nodig met behulp van een korte startnotitie. Ook wil zij de lange termijn agenda zien waar het de beleidsterreinen van samenleving, die onder herijking van het sociale domein vallen, betreft. Dan kunnen de Statenleden beter meedenken over het te voeren beleid. Omdat zij ook over de transitie van de jeugdzorg wil meedenken en daar haar kaderstellende taak wil invullen draagt zij het college op een ontmoeting/conferentie te organiseren van de algemene besturen d.w.z. gemeenteraden en PS. Dan kan PS kaders meegeven aan GS.

De ChristenUnie vindt het goed dat economie in deze groeiende provincie een kerntaak is. Het doet haar goed dat het college de ambitie uitspreekt om het economisch vestigingsklimaat te versterken en daardoor de werkgelegenheid een impuls te geven. Bij een goed vestigingsklimaat past een goed voorzieningenniveau. Daarin is nog een achterstand die ingehaald moet worden. Het vormt ook een risico. In de programmabegroting worden belangrijke economische clusters genoemd en de kansen van Almere. De provincie zal geen gelden meer uittrekken voor onderwijs. De business case Windesheim waar de provincie €20.000.000 in heeft gestoken, vormt een kansrijk initiatief dat ook een economische uitstraling moet hebben. In hoofdstuk drie worden een aantal concrete economische kansen genoemd. Er zal meer duidelijkheid moeten komen in de Kadernota economie. De ChristenUnie wil daarbij nu al de buitendijkse haven bij Urk noemen. Tijdens de verkiezingen bleek dat alle partijen hieraan mee wilde werken. Bij de transitie van de Zuiderzeegelden, kan dit werkelijkheid worden. De ChristenUnie verwacht dat de provincie meewerkt aan een realistische business case hiervoor. In de programmabegroting kon deze fractie niets terugvinden met betrekking tot recreatie en toerisme. Toch mogen deze sectoren als belangrijke economische clusters getypeerd worden. Op het domein samenleving hecht deze fractie aan een zorgvuldige inrichting van het proces waarbij de huidige partners voldoende gelegenheid krijgen om zich voor te bereiden op de bezuinigingen. De ChristenUnie overweegt een motie waarin zij wil meegeven dat subsidies volgens de principes van zorgvuldigheid en geleidelijkheid worden afgebouwd. Bij de bezuinigingen op Sportservice Flevoland blijft de vraag bestaan of deze verregaande bezuinigingen uiteindelijk zullen leiden tot opheffing van deze organisatie. Is dit wat wij willen in onze provincie? En zo nee, hoe realistisch is dan deze forse bezuiniging? Hoe gaat het straks als het gaat om expertise en ondersteuning op sportgebied in Flevoland? De ChristenUnie maakt zich grote zorgen over de vraag of de provinciale ombuigingen in de jeugdzorg niet ten koste gaan van een verantwoorde zorg voor ieder kind. De vraag naar jeugdzorg neemt niet af. De provincies zijn nog in afwachting van de brief van de staatssecretaris over invulling van het transitie proces. Zij is nieuwsgierig of er mogelijkheden bestaan om het transitie proces en het provinciale ombuigingsproces aan elkaar te koppelen. Heeft GS daar al een idee over of kunnen de Staten dit als input gebruiken voor haar kaderstellende rol?

De SGP had bij het onderwerp economie meer kengetallen willen zien waarop zij het college de komende vier jaar kan controleren. Het is te weinig smart. De culturele infrastructuur wordt gezien als een provinciale kerntaak. De SGP vraagt waar de grens ligt. Wat is hierbij een kerntaak? Hoe scherp is de lijn? Hoe ziet het college dit? Past de landschapskunst hier wel of niet in? Er komt een onderzoek naar wat er in de provincie gaat gebeuren op de onderwerpen ouderen, eenzaamheid en vrijwilligers. Het zou mooi zijn als op die onderwerpen de komende vier jaar een effectieve daad gesteld kan worden. De SGP roept het college op er haast achter te zetten.

De PvdD leest in de begroting bij de maatschappelijke effecten en doelen over verduurzaming van landbouw, intensieve veehouderij en visserij. Duurzaam en intensieve veehouderij gaan niet samen. Intensieve veehouderij zorgt altijd voor een uitstoot van ammoniak, methaan, fijnstof en lachgas. De veehouderij in Nederland is voor 90 % verantwoordelijk voor de uitstoot van ammoniak. Hiermee worden

natuur, bodem en grondwater aangetast en wordt de volksgezondheid bedreigd. Verzuring en vermessing blijven hardnekkige milieuproblemen. De overheid bestempelt mestvergisting als groene energie. Dat is het echter niet. De PvdD wil graag van het college horen hoe zij mestvergisting ziet als de oplossing voor de vervuiling door de immense veestapel. Hoe staat het college er tegenover dat mestvergisting alleen maar mogelijk is met mest afkomstig van koeien die daarvoor het hele jaar op stal moeten staan? De PvdD volgt met belangstelling de ontwikkelingen van de showcase Flevoland en kijkt uit naar het uitvoeringsprogramma. Zij leest dat er een maatschappelijk debat georganiseerd zal worden over intensieve veehouderij. Naar de mening van de PvdD gaat het daarbij om de mening van de bevolking en hoeft er niets mee gewacht worden tot er duidelijkheid is over de programmatische aanpak stikstof. Het CDA vindt de uitwerking van de begroting op het terrein van samenleving in lijn met het coalitieakkoord. Ze kijkt met veel belangstelling uit naar het plan voor versterking van de voorzieningen. Er is immers nog een achterstand op de voorzieningen. Het is van belang om daarin te blijven investeren. Ze kijkt ook uit naar de inzet die gepleegd wordt op de thema's eenzaamheidsbestrijding, ouderen en vrijwilligerswerk. Herijking van het provinciaal sportbeleid past ook in het Profiel provincies. Zij zet wel vraagtekens bij percentages van 70%. Is dit wel uitvoerbaar en mag dit gevraagd worden van een organisatie? Is het moreel gezien niet beter om te helpen de handdoek in de ring te gooien. Er is een prachtig toetsingskader overdracht jeugdzorg vastgesteld maar gebeurt er nu nog wat. Misschien kan PS meegenomen worden in de stappen die op dit moment worden gezet. Dan cultuur. Monumentenzorg is een kerntaak van de provincie. Het is de wens van het CDA om te komen tot een provinciale monumentenlijst. Flevoland heeft immers een unieke geschiedenis. Wat is de opvatting van de gedeputeerde over dat idee? Economie behoort tot de kerntaken van de provincie. Dat straalt de programmabegroting niet uit. Er wordt ingezet op versterking van de structuur en de concurrentiekracht van de Flevolandse economie en het vergroten van de werkgelegenheid. Flevoland moet een goed vestigingsklimaat bieden. Dit staat echter erg onder druk door de matige bereikbaarheid. De concurrentiekracht wordt verbeterd door in te zetten op het programma duurzaam Flevoland en met DE-on en de ontwikkeling en innovatie van enkele kansrijke Flevolandse clusters. Met DE-on kan de provincie zich profileren als innovatieve provincie. De doelstelling voor 2012 en de green deal zullen de concurrentiekracht positief beïnvloeden. Daarvoor complimenten. Er moet meer aandacht zijn voor de bereikbaarheid en de provinciale ronde betrekking tot het regionaal economisch beleid. De pagina's betreffende de economie zijn niet smart en bevatten te weinig cijfers. Het CDA wil de investeringen in de bereikbaarheid naar voren halen om zo de bereikbaarheid te verbeteren. Hierdoor zal ook de woon/werk balans verbeteren. Op OMFL en toerisme wordt bezuinigd. Wordt er op toerisme tweemaal bezuinigd?

De PVV vraagt of hard aan te tonen is dat de groei van de werkgelegenheidsgraad naar 73% is gegaan door bemoeienis van de provincie. Wat is de daadwerkelijke investering van de provincie geweest? Wat zijn de harde cijfers ervan en waar zijn die op gebaseerd? Of is het gewoon marktwerking en autonome groei? Ze gaat ervan uit dat er ook een vergelijking is gemaakt met andere provincies. Het doel is om in 2030 en werkgelegenheidsgraad van 90 % te hebben. Zij vraagt of die ambitie door de bezuinigingen van € 2.200.000 in de knel komt. Zij vraagt hoe de relatie gezien wordt van het al dan niet komen tot een Randstadprovincie en de groei van de economie. Is daar een samenhang? Verder vraagt de PVV zich af hoe het vestigingsklimaat wordt bevorderd in relatie tot de motorrijtuigenbelasting. Is het de insteek van deze coalitie om de motorrijtuigenbelasting gedurende de gehele coalitieperiode niet te verhogen of is men daar nog niet uit? Het IAK heeft een betere borging nodig van de banengroei. PVV is benieuwd hoe dat aangepakt zal worden. Bij de ontwikkeling van vitale coalities is nog geen partij gevonden. De PVV ziet het als een risico en is benieuwd hoe het college dat op gaat pakken. Volgens de PVV is het beter om te focussen op de eigen middelen. Er wordt regelmatig gesproken over het achterblijvende voorzieningenniveau. Uit gesprekken met ambtenaren is naar voren gekomen dat er geen zekerheid bestaat over het achterblijven van het voorzieningenniveau. Zij vraagt de gedeputeerde waar de achterstanden liggen en hoe deze zijn onderbouwd. Zij vindt het ondoordacht om te investeren in voorzieningen waarvan niet aangetoond is dat ze achtergebleven zijn. Het lijkt de PVV goed om dat eerst uit te zoeken. Dan sport. De PVV is benieuwd waar het college op baseert dat er economische voordelen kleven aan het Olympisch plan.

De PVV pleit ervoor met alle instanties op het gebied van sport, cultuur en maatschappelijke ontwikkeling heldere prestatieovereenkomsten te sluiten waarin financiële consequenties verbonden worden aan het niet halen van productie en doelen. Dan pas wordt het sturingskader scherp. De CMO taken worden herijkt.

Zij vraagt op welke taken bij het CMO bezuinigd zal worden. Zij is benieuwd waarom een onderzoek gedaan wordt naar de ombuigingen op Omroep Flevoland. De transitie van de jeugdzorg. De provincie wil het mogelijk maken om zonder indicatie van BJZ, jeugdzorg in te zetten. Is er onderzocht wat daar de gevolgen van zijn? Bij veel jeugdzorg instellingen wordt bezuinigd. Is er met elke zorginstelling overeengekomen welke zorg niet meer geboden gaat worden en wat dat voor consequenties heeft? Er wordt ook bezuinigd op cultuur. Naar mening van de PVV niet genoeg. Ze kan zich vinden in het behoud van het cultureel erfgoed. De € 1.790.000 die bedoeld is voor kunstuitingen kan beter worden ingezet voor de problematiek van de stille lasten. Een zevende landschapskunst werk vindt de PVV niet nodig. Zij vindt dat er niet geïnvesteerd moet worden in cultuur. Cultuur is geen provinciale kerntaak ook al denkt het college van wel.

50+ zegt dat het college in de beantwoording van de vragen heeft aangegeven dat het niet mogelijk is om een specifiek programma te zetten op herintreding van oudere werklozen. Deze fractie zou het college willen oproepen daar wegen voor te zoeken. Het is een ernstig probleem. Kan Windesheim niet veel sterker betrokken worden bij het bevorderen van de kenniseconomie en de daarvoor benodigde kennis. Kunnen de opleidingen daar aan worden aangepast? In het verlengde daarvan staat de alarmerend hoge leegstand van kantoren. Is er geen mogelijkheid om leegstaande panden te herinrichten. Bijvoorbeeld voor jongerenhuisvesting. Dan de sport. Er zal flink bezuinigd worden op sport. Zij vraagt hoe het college aankijkt tegen het bevorderen van professionele sport. Wat 50+ betreft moet professionele sport niet vanuit de overheid bevorderd worden. Wat betreft de cultuur wil deze fractie protesteren tegen de manier waarop in de PVV fractie over cultuur wordt gesproken. Als dat perspectief wordt doorgezet zal Flevoland een culturele woestijn worden. Dat is toch het laatste wat men wil.

De SP zegt dat uit het antwoord op schriftelijke vragen over de dekkingsgraad werkgelegenheid naar voren is gekomen dat het 2500 banen per jaar betekent. Dat is veel. Zeker als men bedenkt dat er ook banen gerepareerd zullen moeten worden in het maatschappelijk werkveld. Zij vraagt of achter dit cijfer van 2500 banen een gedachte schuilt. Zij wil een onderbouwing zien van waar deze banen vandaan zullen moeten komen en hoe de banen uit het maatschappelijk veld gerepareerd kunnen worden. Het college wil infrastructurele voorzieningen uitstellen. Het is geen goed signaal naar het bedrijfsleven als men 2500 banen verwacht en de infrastructurele voorzieningen uitstelt. Hoe denkt het college dit te rijmen? Het is de SP opgevallen dat in de programmabegroting wordt gesproken over de Flevolandse identiteit. Wat blijft er van over als alles wat Flevoland uniek maakt, wordt afgebroken. De SP vroeg zich af hoeveel boven lokale sportvoorzieningen er in Flevoland zijn. Het antwoord hierop was: het voorzieningenniveau is gedefinieerd als alle arbeidsplaatsen in één van de voorzieningen/sectoren per 1000 inwoners in een gebied. De programmabegroting gaat niet over mensen. Allerlei subsidies die jarenlang verleend zijn worden gehalveerd of gestopt. Over de zogenaamde spaarpotjes zij de gedeputeerde eerder: er zijn heel veel plannen voor investeringen die belangrijk zijn voor onze inwoners. Wat de SP ziet is dat wat belangrijk is voor de inwoners, wordt afgebroken. Zij denkt daarbij aan subsidies voor sport, kunst, jongerenbeleid, de wetenschappelijke steunfunctie et cetera. De SP begrijpt dat de provincie terug moet naar haar kerntaken. De rigoureuze manier waarop het gaat, draagt niet bij aan de leefbaarheid. De SP zou graag zien dat een relatief klein deel van de spaarpotjes gebruikt wordt om de subsidies op een minder ingrijpende manier af te bouwen. Wat betreft de jeugdzorg vindt de SP het van belang dat er spoedig meer duidelijkheid komt over hoe de transitie wordt vormgegeven en waar in de transitie zij op dit moment staat.

GroenLinks sluit zich aan bij de fractie van 50+ waar het de bedrijfspanden betreft. Zij vraagt zich af of deze panden niet geschikt gemaakt kunnen worden voor kleine innovatieve bedrijven. Bijvoorbeeld startende ondernemers. Het werkbezoek aan de firma Zuidberg in de NOP stemde haar blij. Een innovatief bedrijf met goede werkgelegenheid. Een bedrijf waar Flevoland trots op kan zijn. Het is goed om naar het vestigingsklimaat te kijken en dit te intensiveren maar wat er is moet behouden worden. GroenLinks kijkt uit naar de nieuwe Kadernota economie. De provincie moet in haar nieuwe visie duurzaamheid als kans benutten in tijden van economische tegenwind. Kansen liggen in vergroening van de economie. Ondernemers en andere potentiële initiatiefnemers kunnen worden ondersteund en gefaciliteerd bij het optimaal benutten van biomassa voor landbouw, chemie materialen, biobrandstof en energie. De nadruk ligt daarbij op de keteninnovatie. Samenhangende initiatieven die allen gunstig uitwerken op economie en omgeving. Groene banen, energiehuishouding en leefomgeving. Als zij leest over ontwikkeling en innovatie is zij verheugd over de activiteiten die daar genoemd worden. Zowel in de stad als op het vitaal

platteland. GroenLinks hoopt echt dat het lukt en dat het niet verkeerd afloopt met de investering van € 2.000.000. Er worden in de programmabegroting enkele maatschappelijke groepen genoemd die, in overleg met de gemeenten een taak van de provincie zouden kunnen zijn. (4.1.3 doelen) Gehandicapten staan daar niet bij. Dat vindt GroenLinks onverstandig. Participatie van gehandicapten is een belangrijk doel van het beleid. Het past in het VN mensenrechten verdrag. GroenLinks maakt zich zorgen over het effect van de ombuigingen op de Flevolandse samenleving. Het voorzieningenniveau in Flevoland heeft een achterstand. Bij de behandeling van de Kadernota heeft GroenLinks hier ook al aandacht voor vraagt een gewezen op de opmerkingen daarover in het coalitieakkoord. In de programmabegroting is een begin gemaakt met de analyse ervan. Zij vraagt wanneer dit onderzoek verwacht kan worden. Zij verwacht van GS dat ze in gesprek gaat met Sportservice Flevoland zodat een manier gevonden kan worden waarop het ondanks de ombuigingen kan blijven bestaan. Dat is de insteek die zij verwacht van GS ten opzichte van ombuigingen op het gebied van samenleving. Wat betreft de jeugdzorg sluit zij zich aan bij de vragen van de VVD.

D66 zegt dat de provincie de komende jaren een prominentere rol krijgt bij het ontwikkelen van het provinciaal economisch beleid. Helaas pakt GS deze rol nog niet erg ambitieus op. De ambities en doelen in de programmabegroting zijn weinig concreet en smart geformuleerd. Zij vraagt wanneer de ambities meer concreet zullen zijn en PS er nader over geïnformeerd zal worden. Waarom zet GS niet prominent in op het verder uitbouwen van de toeristische sector. D66 is van mening dat deze sector, bij uitstek, werkgelegenheid genereert. Het heeft ook een positieve invloed op de identiteit en het imago van Flevoland. D66 vindt het een goed streven om terug te keren tot de kerntaken. Deze begroting ontbeert echter een duidelijke visie. GS hanteren de kaasschaaf, baseren zich op veronderstellingen en spreken zichzelf, op onderdelen, tegen. Aan de ene kant gaat zij namelijk subsidies voor sport, cultuur en maatschappelijke voorzieningen afbouwen. Daartegenover staat dat het college wil onderzoeken of zij taken kan oppakken op het gebied van ouderenzorg, vrijwilligerswerk en eenzaamheidsbestrijding. Willen GS nu terug naar de kerntaken of niet? GS gaan allerlei voorzieningen afbouwen maar willen ook het tekort aan voorzieningen terugbrengen tot 10% van het gemiddelde voorzieningenniveau in Nederland. Zij vraagt wat GS nu willen, afbouwen of opbouwen. Wat gaan GS concreet doen om deze ambitie waar te maken? GS willen investeren in versterking van de identiteit en sociale cohesie in Flevoland. Waarom wil zij dan € 1.500.000 bezuinigen op Omroep Flevoland? Dat is toch het instrument om sociale cohesie te bevorderen en Flevoland een gezicht te geven. Waarom 15% bezuinigen op het cultureel erfgoed? Een organisatie die Flevoland op de kaart zet, het toerisme stimuleert en een belangrijke basis vormt voor de culturele infrastructuur. Wat gaan GS nu concreet doen om de sociale cohesie en de identiteit van Flevoland te versterken? GS gaan ervan uit dat organisaties waarbij de subsidie gekort of geschrapt wordt instaat zijn vitale coalities te sluiten. In hoeverre heeft GS bij deze aanname rekening gehouden met de grote economische crisis waarin wij ons nu bevinden en de aard van de verschillende organisaties? Waarop is de diversiteit in afbouwtermijnen gebaseerd? Hebben GS onderzoek gedaan naar de effecten van de bezuinigingen? Waar wordt door GS verantwoordelijkheid genomen als het gaat om het realiseren van een redelijke afbouw termijn en het ondersteunen van deze organisaties bij het zoeken naar een vitale coalities?

De PvdA zegt dat er naar aanleiding van de brief over Lelystad Airport gevraagd wordt om een subsidie voor een onrendabele top. De PvdA zou graag zien dat er een lening wordt gegeven in ruil voor aandelen van de Schiphol groep. Dan krijgt de provincie er op termijn iets voor terug. Het programma 'ik start smart' dat ingekocht wordt bij de KvK, blijkt op de tocht te staan. Zij denkt dat het echter een goed programma is dat ondernemers helpt door middel van kennis en kunde om op een verstandige manier een bedrijf te starten. Om dit niet te laten verdwijnen, wil zij op zoek naar dekking voor dit programma. De 90% werkgelegenheid in 2030 is een goede doelstelling. De doelstelling voor de komende periode, 75%, vindt zij te mager. Er is haar veel gelegen aan de combinatie wonen en werken. Daarom moet de werkgelegenheidsgraad omhoog. Om meer banen in de provincie te krijgen kan gekeken worden naar 'het nieuwe werken'. De PvdA is benieuwd hoe de gedeputeerde dit ziet. Zij is met de andere sprekers eens dat de rem gezet moet worden op kantoren. Er moet wel aandacht zijn voor kleine winkelruimtes en ruimtes voor kleine bedrijven. Zij wil een lans breken voor het stimuleren van ontmoetingsplaatsen voor kennis en ondernemers. Het thema samenleving. De PvdA vraagt welk instrument de provincie overhoudt om het vrijwilligerswerk te stimuleren als de subsidieregeling voor kader en bestuur vervalt. Sommige gemeenten willen toch bezuinigen op jeugdzorg hoewel de provincie dit een belangrijk kader vindt bij de overdracht

van provincie naar gemeenten: Ziet het college nog een kans om met die gemeente een discussie aan te gaan over dit onderwerp? Welk instrument denkt het college te hebben om alsnog te voldoen aan het door de Staten gestelde kader? Deze fractie is blij met de inspanningen van het college om oplossingen te zoeken om de wetenschappelijke steunfunctie bibliotheek Almere voort te laten bestaan. Het college geeft aan dat Windesheim en nieuw contract heeft gesloten met de bibliotheek voor een periode van drie jaar voor het bedrag van € 100.000. Zij wil weten of de wetenschappelijke steunfunctie binnen dit bedrag past. Gedeputeerde Appelman schetst hoe het college ten aanzien van het economie domein denkt te gaan handelen. Er worden scherpe keuzes gemaakt. Niet alleen op basis van het coalitieakkoord maar ook op basis van analyses en trends die zich in de samenleving voordoen. Voor arbeidsmarkt en startersbeleid zijn andere partijen beter toegerust om een toegevoegde rol te spelen dan de provincie. Door PS wordt gevraagd om smart en specifiek te maken wat de toegevoegde waarde is van de investeringen die de provincie doet in de regionale economie. Dergelijke vragen liggen ten grondslag aan de keuzes die worden gemaakt en die in het collegeprogramma staan. Keuzes gebaseerd op de bovenlokale rol van de provincie. De provincie wil de landelijke, Europese en bovenregionale regisseursfunctie hebben en een verbindende schakel zijn. Dat betekent dat er gekozen wordt voor het door ELI ingezette topsectorenbeleid en dat er ingezet wordt op het naar Flevoland halen en verbinden van Europese programma's en het naar Flevoland blijven halen van de structuurfondsen. Dat betekent dat in MRA verband de economische kracht van de Randstad regio binnen Almere en Lelystad proberen te benutten. Het betekent dat veel zaken die op lokaal niveau liggen niet meer door de provincie gedaan zullen worden.

De PvdA zegt dat het uit haar hart gegrepen is dat de gedeputeerde een lans breekt voor de Europese programma's. Die zetten echter ook erg in op starters en kleine ondernemers. Waarom is de provincie dan niet met dat thema bezig?

Gedeputeerde Appelman zegt dat als het gaat om het naar Flevoland halen van fondsen waarin dergelijke thema's rol spelen, kan de provincie daar natuurlijk een rol in blijven spelen. Echter niet in uitvoerende zin. Daarvoor zal zij andere partijen in positie brengen. De reserve cofinanciering zal worden afgebouwd. De gedeputeerde belooft te kijken naar de subsidie voor het programma 'ik start smart'.

Wat de rol en toegevoegde waarde van de provincie betreft als het gaat om de economie, wil het college insteken op een aantal profiel bepalen de sectoren in Flevoland. Het cluster- en innovatiebeleid zal zich daarop richten. Als het gaat om het topsectorenbeleid zal zij aanhaken bij High Materials, het Compoworld cluster rond om composieten en Agri-Food, rondom Life Sciences en het cluster van de universiteit Wageningen in Lelystad. Dat zijn structuurversterkende investeringen in de economie van Flevoland. Er moet in de volle breedte gekeken worden of economiebeleid ook gaat over vestigingsklimaat.

De SP hoort wollige taal. Het gaat echter om mensen. Zij wil weten waar de genoemde 2500 banen vandaan moeten komen. De voorbeelden van cluster sectoren die de gedeputeerde genoemd heeft, zijn kapitaalsintensieve sectoren die niet arbeidsintensief zijn. Zij vraagt om een plan.

Gedeputeerde Appelman antwoordt dat hij binnenkort naar de Staten zal komen met een plan voor het economisch spoor van het IAK, Almere werkt. Daarin zal specifiek worden aangegeven wat de groeisectoren zijn voor Almere en welke rol de provincie daarin gaat spelen. Ook een onderbouwing van de banengroei. Het potentieel wordt gezien maar de provincie creëert zelf geen banen.

De SP antwoordt dat de gedeputeerde ook geen banen hoeft te creëren maar haar streven moet invullen. Hij heeft een getal genoemd en daar zal de SP hem aan houden. Daar komen dan nog de banen bij die door de bezuinigingen komen te vervallen. Er worden geen namen genoemd van vitale partners die dat in moeten gaan vervullen.

Gedeputeerde Appelman antwoordt dat in de begroting wordt aangegeven welke kansen worden gesignaleerd en welke instrumenten daarvoor zullen worden ingezet. Rondom de clusterbenadering zullen vitale coalities worden gebouwd. Er zullen partners gezocht worden in het onderwijs, het bedrijfsleven, bij kennis instellingen. De gedeputeerde beseft dat het aantal genoemde banen nog flink kan oplopen. De bezuinigingen in de collectieve sector zullen het groeitempo en de groeikracht van de Flevolandse economie niet aantasten.

De SP zegt dat banen niet gecreëerd hoeven te worden maar de provincie moet wel voorwaarde ervoor scheppen. Er moet een plan gemaakt worden hoe het aantal van 2500 banen bereikt kan worden.

Gedeputeerde Appelman zegt toe dat hij bij de Kadernota zal duiden waar deze banengroei op gebaseerd is. De Kadernota zal er in het eerste kwartaal van 2012 nog niet liggen. De gedeputeerde belooft wel om

dan met een startnotitie te komen. Hij zal dan ook het proces inzichtelijk maken waarlangs het college tot de Kadernota wil komen. Medio 2012 wil hij de Kadernota gereed hebben en aan de Staten voorleggen. De VVD vindt medio 2012 vrij laat. Er wordt veel opgehangen aan de Kadernota economie. Voor de Kadernota klaar is wil zij eigenlijk weten hoe het verdergaat met OMFL.

Gedeputeerde Appelman antwoordt dat de Kadernota richtinggevend zal zijn voor dat wat de OMFL wel en niet meer gaan doen.

De VVD wil er toch op aandringen dat de Staten er in het eerste kwartaal kennis van kunnen nemen.

Gedeputeerde Appelman zegt dat hij het procesmatig inzichtelijk kan maken maar hij kan niet toezeggen dat hij in het eerste kwartaal 2012 beide producten kan opleveren.

De VVD zegt dat er voor 2013 bezuinigingen zijn ingeboekt. En daaraan moet eigenlijk een visie ten grondslag liggen. Als dat medio 2012 pas komt vindt zij het rijkelijk laat om in te stemmen met alle bezuinigingen. Zij heeft er behoefte aan om te weten welke rol OMFL blijft houden.

Gedeputeerde Appelman zegt dat er is afgesproken dat er binnen het economie domein € 1.500.000 wordt omgebogen. Die bezuinigingen zijn, in principe, belegd. Een deel is belegd bij de OMFL.

De VVD zegt te snappen dat de bezuinigingen gehaald moeten worden maar zij wil graag weten welke visie erachter zit.

Gedeputeerde Appelman antwoordt dat, dat het financiële kader en het financiële jasje is waarin zij het herijkte economisch beleid moeten gaan uitvoeren.

50+ merkt op dat het belangrijk zou zijn dat in de Kadernota duidelijk wordt van wat voor soort bedrijven, liefst met naam en toenaam, groei van de werkgelegenheid verwacht mag worden. Het zou mooi zijn als daar ook een inschatting van het aantal banen bij zou kunnen staan. Het banenverlies dat ontstaat door de bezuinigingen zou daarin ook moeten worden opgenomen.

Gedeputeerde Appelman zegt dat er is gesproken over leegstand. Onlangs is de structuurvisie werklocaties aangenomen. Nog deze week zal het college met de gemeenten in overleg gaan om invulling te geven aan de regie rol op dat punt. Zij zal komen tot bindende afspraken wat betreft het bewaken en monitoren van de voorraad. De provincie zal niet gaan interveniëren in herbestemming van panden of terreinen. Dat is een gemeentelijke taak. Toerisme en recreatie blijft een belangrijke sector. Dit is eigenlijk nog de enige sector waarvoor in dit huis noch sectoraal beleid wordt gemaakt. Eigenlijk moet dat veranderen en moeten er integrale keuzes gemaakt worden. Er is ook gesproken over Windesheim en de kenniseconomie. Dat is bij uitstek een investering in de kenniseconomie. Er is ruim € 21.000.000 geïnvesteerd. De gedeputeerde wil dat geen lauwe benadering noemen. Er komen lectoraten en er is een educational board die zorg moet dragen voor maatschappelijke inbedding van Windesheim in Flevoland.

Wat de veehouderij betreft zal er nog een maatschappelijk debat geëntameerd worden. De gedeputeerde zal nog bij de Staten komen met een voorstel met betrekking tot de procesgang daarvoor. Mestvergistings is een lang rijk onderdeel van de verduurzaming van de energievoorziening. Het biedt belangrijke nieuwe economische kansen in het landelijk gebied. Het sluiten van kringlopen is een belangrijk onderdeel van het programma showcase. Mestvergistings is daar een onderdeel van. De buitendijkse haven bij Urk is een lang bestudeerd onderwerp. Het college wil het alle kansen geven. Het kan worden gefaciliteerd maar er zal vanuit Urk een business case voorgelegd moeten worden. Op basis daarvan kan besloten worden of in het kader van besteding van de gelden van de Zuiderzeelijn, de provincie er ook een financiële rol in kan spelen. Er zijn veel opmerkingen gemaakt over het smart maken van het economie deel in de begroting. Dat is geen nieuwe discussie. De gedeputeerde gaat graag het debat en de discussie aan met de Staten over een aantal indicatoren dat er toe zou kunnen leiden dat deze begroting nog smarter ingericht kan worden. Economiebeleid is beleid waarin met veel partijen vormgegeven wordt aan bepaalde ambities. De SGP vraagt hoe de gedeputeerde deze discussie voor zich ziet. Mogen de Staten tijdens de algemene beschouwingen enkele parameters aan de gedeputeerde voorleggen die dan nog toegevoegd worden. Gedeputeerde Appelman zou dat niet aanraden. Er moet een debat komen over de provinciale rol in de regionale economie. Er moet gesproken worden over welke indicatoren bepaald kunnen worden, waarop de provinciale bijdrage kan worden afgerekend.

De SGP mist in het verhaal van de gedeputeerde de gedrevenheid van zijn voorganger. Er waren kengetallen waaruit afgeleid kon worden wat er was bereikt.

Gedeputeerde Appelman antwoordt dat de Staten in de achterliggende periode tal van uitingen en publicaties hebben kunnen zien, waarin op een smarte, inzichtelijke wijze is getoond wat de prestaties

zijn van de Flevolandse economie. Om al die prestaties toe te rekenen aan de provinciale inspanningen, is niet fair.

De SGP zegt dat het resultaat is dat bij de jaarrekening de controlerende rol van de Staten nihil wordt. Gedeputeerde Appelman denkt dat dit niet zo is. De Staten stellen zelf de begroting vast en stellen zelf de kaders.

Gedeputeerde Lodders zegt dat ook op het onderwerp samenleving de provincie teruggaat naar haar kerntaken. Na 25 jaar is het tijd voor herbezinning. Het gaat het college te ver om te stellen dat daarmee de identiteit van Flevoland verloren gaat. Het betreft veelal taken die door de gemeente worden uitgevoerd en waar de provincie een schepje bovenop heeft gedaan of het gaat om de overdracht naar de gemeenten. Dit zal op een zorgvuldige manier gebeuren. De Flevolandse agenda is ontwikkeld. Een aantal onderdelen komt daarop terug. Er wordt ook met de afzonderlijke gemeenten overlegd en met organisaties die te maken krijgen met bezuinigingen. Er wordt gekozen voor een zakelijke aansturing. Als er achterstanden zijn zal onderzocht worden om welke achterstanden het gaat. Het college zal indicatoren ontwikkelen om te beoordelen of iets echt een achterstand is of binnen een de 10 % valt. De Staten kunnen dit in de eerste helft van 2012 verwachten. Ook als het gaat om sport gaat de provincie terug naar haar kerntaken. Behalve daar waar het gaat om het versterken van het voorzieningenniveau. Dat heeft geleid tot de bezuiniging zoals die opgenomen is in het coalitieakkoord. Dat betekent 50 % voor de sport. Maar om nog wat te kunnen doen aan het voorzieningenniveau moet er voor Sportservice Flevoland een forsere bezuiniging worden doorgevoerd. Namelijk 70 %. De overige middelen blijven intact voor versterking van het voorzieningenniveau en het naar Flevoland halen van grootschalige evenementen. Als het gaat om de rol van de gemeenten wil de gedeputeerde wijzen op het feit dat de gemeenten, via het VNG, een bestuursakkoord hebben gesloten waarin zij nadrukkelijk hebben aangegeven dat breedtesport echt een taak is van de gemeenten. De provincie is al in overleg met de gemeenten om te kijken welke taken, bijvoorbeeld gehandicapten sport, die niet meer tot de provinciale kerntaken behoren door de gemeenten overgenomen kunnen worden. Er is gevraagd of PS vooraf betrokken kan worden bij het stellen van kaders als het gaat om het aanpassen van beleidsnota's. De gedeputeerde wil namens het college toezeggen dat PS vroegtijdig betrokken zal worden bij de cultuurnota en de sportnota. Het zal ook opgenomen worden in de lange termijn agenda. Wat de taak van de provincie bij het cultureel erfgoed betreft, stelt de gedeputeerde voor daarover te spreken bij de behandeling van de cultuurnota, begin 2012. Deels is het een wettelijke taak. Enkele weken geleden zijn de Staten al op de hoogte gesteld hoe het college ermee wil omgaan als het gaat om ouderen, vrijwilligerswerk en eenzaamheidsbestrijding. Dit is mede tot stand gekomen door het overleg wat daarover met de gemeenten is gevoerd. De gemeenten doen er al veel aan en verwachten van de provincie een rol in de tweede lijn. Binnenkort zal de gedeputeerde voorstellen doen aan het college om het monumentenbeleid te herzien en die herziening mee te nemen bij de cultuurnota. Er zijn op dit moment geen concrete plannen om een nieuwe voordracht te doen voor een wereld erfgoed. Er is gevraagd naar de rol van de provincie in het Olympisch plan. Op dit moment is het een passieve rol. De provincie is er via het IPO bij betrokken. Het is belangrijk om te kijken wat het kan betekenen voor Flevoland als het gaat om het versterken van voorzieningen. Niet alleen voor sport maar ook voor de economie, infrastructuur en onderwijs. Er is gevraagd waarom er een onderzoek gedaan moet worden naar de bezuinigingen op Omroep Flevoland. Dit is nodig vanwege de juridische positie van de provincie. Het wordt gedaan in IPO verband. 50+ heeft aangegeven dat er geen geld besteed moet worden aan professionele sport. Dat doet de provincie ook niet. De ambitie van het college als het gaat om sport is alleen het versterken van de voorzieningen. Daar kan professionele sport in plaatsvinden maar de professionele sport is geen doel op zich. De gedeputeerde is het eens met de opmerkingen van 50+ richting de PVV als het gaat om cultuur. Dat is ook de reden dat het college de bezuinigingen op het gebied van cultuur beperkt heeft gehouden. Gehandicaptenbeleid staat niet in het coalitieakkoord. Een brede vertegenwoordiging van de Staten hebben de onderwerpen in het coalitieakkoord bepaald. Gehandicaptenbeleid is een taak voor de gemeenten. Met de bezuiniging op het cultureel erfgoed en op Omroep Flevoland wordt de Flevoland de identiteit niet om zeep geholpen. Er moet op alle terreinen bezuinigd worden en van Omroep Flevoland wordt een efficiencyslag verwacht. Er is door de PvdA gesproken over aandelen Schiphol. Dat lijkt de gedeputeerde geen goed idee. Wat de bijdrage is die Schiphol van de provincie vraagt is nog onduidelijk. Het is wel opgenomen in de investeringsagenda. Op het moment dat de bijdrage daadwerkelijk gevraagd wordt, zal gekeken worden op welke wijze hij verstrekt zal worden. De suggestie om het via een lening te doen, is een suggestie waar de gedeputeerde zelf ook al

aan had gedacht. Er is ook gevraagd naar het wegbezuinigen van de subsidies voor vrijwilligerswerk. Doordat de subsidies wegvallen is er geen directe relatie meer met vrijwilligerswerk. Er zal gekeken worden, in overleg met de gemeenten, wat de provincie op de tweede lijn kan doen. Wat Sportservice Flevoland betreft, heeft de gedeputeerde het beleidsplan gezien. Hij heeft verschillende gesprekken gevoerd met Sportservice Flevoland. Ze geven aan dat ze kansen en mogelijkheden zien om hun zaken voor elkaar te krijgen. De gesprekken zijn nog niet afgerond. Het college gaat ervan uit dat het mogelijk zou moeten zijn.

Het CDA vraagt of de gedeputeerde vasthoudt aan het percentage van 70 % of dat er nog enige ruimte is om tot een andere uitkomst te komen.

Gedeputeerde Lodders zegt dat hij heeft aangegeven hoe het college tot de 70 % is gekomen. Namelijk om nog iets aan sportbeleid te kunnen blijven doen. Het college houdt daaraan vast. Het dienstverleningscontract van Windesheim met de nieuwe bibliotheek maakt onderdeel uit van de onderhandelingen die momenteel gevoerd worden met Windesheim, de wetenschappelijke steunfunctie en de gemeente Almere.

Gedeputeerde Witteman zegt dat er verschillende malen iets gezegd is over de transitie van de jeugdzorg. Er wordt zorg uitgesproken over het tempo en de manier waarop de transitie momenteel plaatsvindt. Deze Staten hebben een klein jaar geleden kwaliteitskaders vastgesteld waarbinnen GS opereren. Zolang GS binnen die kaders kunnen blijven horen de Staten niets maar als er problemen ontstaan, zal het college bij de Staten terugkomen om daar een oplossing voor te vinden. De toekomst van de jeugdzorg is op dit moment vooral in handen van de gemeenten en Rijk. De provincies spelen nagenoeg geen rol in hoe de jeugdzorg in de toekomst vorm zal krijgen. Elke poging die de provincie doet om mee te denken met de gemeenten wordt door hen als ongewenst gezien. Dat is in het hele land zo. Ook het overleg tussen IPO en VNG hierover, verloopt niet soepel. De gemeenten gaan een andere invulling geven aan de jeugdzorg. Het Rijk moet wel een aantal kaders geven voor de transitie. De staatssecretaris zou in december vorig jaar al met een kaderbrief komen waarin zij aangeeft wat de belangrijke hoofdlijnen voor de transitie zouden moeten zijn. Op het ogenblik is op het ministerie iedereen hard aan het werk om te zorgen dat er half november een nieuwe kaderbrief ligt. De gedeputeerde maakt zich daar zorgen over. Als portefeuillehouder jeugdzorg bij het IPO heeft de gedeputeerde de staatssecretaris twee brieven gestuurd waarin duidelijk wordt gemaakt waarom de provincie zich zorgen maken. De provincies hebben in de brief ook hun hulp aangeboden om het proces op gang te brengen. De overdracht moet kwalitatief op een behoorlijke manier plaatsvinden. Grote steden denken anders over de transitie dan kleine gemeenten. D66 zegt dat ondanks dat het Rijk en de gemeenten verantwoordelijk zijn voor de transitie, de provincie tot 2015 verantwoordelijk is voor de jeugdzorg. In 2013 gaan al een aantal taken over naar de gemeenten. In de periode 2012-2013 moeten afspraken gemaakt worden tussen jeugdzorg, school, begeleiding et cetera. Welke rol pakt de provincie daar in op?

Gedeputeerde Witteman antwoordt dat zolang de provincie de verantwoordelijkheid heeft voor de jeugdzorg, zij die verantwoordelijkheid voor 100 % zal invullen. Voor alle taken die ze heeft. Als de ambulante zorg in 2013 naar de gemeenten gaat, gaat op dat moment de verantwoordelijkheid voor dat deel van de zorg ook over naar de gemeenten. De provincie blijft, zelfs als het gaat om de zwaardere zorg, tot 2015-2016 verantwoordelijk.

De SP vraagt hoe dit alles past in het plan van aanpak van de provincie. Hoe kan invulling gegeven worden aan een warme overdracht?

Gedeputeerde Witteman zegt dat een van de dingen die de provincie kan doen om te proberen om de gemeenten een goede rol te laten spelen, is te stimuleren dat de zes Flevolandse gemeenten samenwerken als het om jeugdzorg gaat. Dat is belangrijk voor de kwaliteit van de jeugdzorg binnen de provincie. Er is nog een discussie over hoe de toekomstige samenwerking er uit moet zien. De provincie heeft geen enkel instrument in handen om de gemeenten ertoe te bewegen het anders te doen dan ze zelf besluiten. De verantwoordelijkheid die de Staten hebben voor jeugdzorg gaat over naar de gemeenteraden. De gemeenteraden moeten hun verantwoordelijkheid nemen. Een conferentie organiseren voor alle gemeenteraden is wel een idee, maar dan worden de colleges van B en W gepasseerd. Binnenkort komt de gedeputeerde echter met de wethouders jeugdzorg bij elkaar, dan kan de vraag gesteld worden of de gemeenten er behoefte aan hebben dat de provincie een bijeenkomst organiseert voor jeugdzorg waarin ingegaan wordt op de vraagstukken en hoe er in deze provincie gezorgd wordt dat de kwaliteit van de jeugdzorg beter blijft dan gemiddeld in Nederland.

De VVD zegt dat PS en GS samen verantwoordelijk zijn voor goede overdracht. De colleges van B en W maar ook de gemeenteraadsleden hebben daar een rol in. Zij heeft gehoord van gemeenteraadsleden dat zij er behoefte aan hebben om met elkaar aan de slag te gaan voor een goede overdracht. Zodat de cliënt een positief effect gaat merken van de overdracht en geen negatief effect.

Gedeputeerde Witteman antwoordt dat in de onderlinge verhoudingen het zo werkt dat de provincie aan de wethouders jeugdzorg voorstelt: wij zijn bereid zoiets te organiseren, wat vinden jullie daarvan? De kleine gemeenten vinden dat wel prettig en hebben geen haast, maar de grote steden willen het, het liefst zo snel mogelijk overnemen. Het moet echter in één keer in één pakket worden overgedragen.

De VVD is blij met de toezegging van de gedeputeerde om de wethouders te vragen of zij willen dat de provincie een bijeenkomst organiseert. Zij wacht de uitkomst af.

Gedeputeerde Witteman gaat in op de zorg die de ChristenUnie heeft geuit over de omvang van de bezuiniging m.b.t. jeugdzorg. Deze is € 100.000 in het eerste jaar en loopt op tot € 400.000 in het vierde jaar. De eerste € 100.000 is 0,25 % van het totale budget. Na vier jaar is het 1 % van het totale budget. Voor een provincie die in de afgelopen jaren meer dan welke provincie dan ook eigen geld in de jeugdzorg heeft gestoken is het een relatief beperkte bedrag. Bovendien zal de Rijksuitkering voor Flevoland in de komende jaren nog groeien. Dat bedrag gaat voor 100% door. Het is dus geen bezuiniging waar men zich zorgen over hoeft te maken. De vraag of de gemeenten bezuinigen op preventief jeugdbeleid, moet gedeputeerde bevestigend beantwoorden. De gedeputeerde heeft de begrotingen voor volgend jaar nog niet gezien. Hij wil het wel gaan bekijken. Nu bezuinigen op preventie betekent voor de gemeenten dat zij over een paar jaar vanzelf de rekening krijgen. De kinderen die met preventief jeugdbeleid eenvoudig geholpen kunnen worden, komen dan over een paar jaar in de zwaardere jeugdzorg. De gedeputeerde wil vanaf deze plaats de gemeenten oproepen om dat absoluut niet te doen. Intensiever op preventief jeugdbeleid en het is zeker dat, dat in de komende jaren wordt terugverdiend.

Jeugdzorg zonder indicatie. Dit gaat om een proef op beperkte schaal. Het heeft het voordeel dat er snel zorg verleend kan worden. Het nadeel kan zijn dat er daardoor meer instroom komt, waardoor het weer duurder wordt. De gemeenten zien zorg zonder indicatie als een middel waarmee zij de jeugdzorg kunnen vernieuwen. Daarom is het goed er nu ervaring mee op te doen.

Het college komt naar de Staten met een mededeling over de stand van zaken met betrekking tot de transitie. Op 9 november is er een masterclass voor Statenleden over het onderwerp jeugdzorg.

De PvdA vraagt welk instrument het college denkt te hebben om alsnog te voldoen aan het door de Staten gestelde kaders m.b.t. de transitie jeugdzorg.

Gedeputeerde Witteman zegt dat het college op dit moment nog niet het gevoel heeft dat ze niet binnen de kaders blijft. Als het college ziet dat er een probleem is komt zij bij de Staten terug. De warme overdracht, zoals deze Staten die voorzien, gaat wat het college betreft nog steeds komen.

De voorzitter: "Dank u wel. Daarmee is de beantwoording door het college voltooid. Ik denk dat ik hiermee de vergadering sluit. U zult de rest van uw kruit droog moeten houden tot 16 november. Wij zien elkaar vanavond weer. Dank u wel." (18.24 uur)

Vastgesteld in de vergadering van 16 november 2011

De griffier,

de voorzitter,